Vaala 2017

Arkeologinen päivitysinventointi
Osa 2 Kohdekuvaukset

Hans-Peter Schulz ja Jaana Itäpalo 30.11.2017

KESKI-POHJANMAAN ARKEOLOGIAPALVELU

7. Kohdehakemisto

Kohde	sivu	tyyppi/ tyypin tarkenne	ajoitus	lkm	status
1. Rusila	5	Työ- ja valmistuspaikat pyyntikuopat	esihistoriallinen	2	MJ
3. Manamansalon vanha hautausmaa	6	Hautapaikat, ruumis-kalmistot, kesähaudat	historiallinen	5	MJ
4. Muinaiskirkko	7	Kirkonpaikat	historiallinen	1	MJ
5. Muinaiskirkko 2	8	Asuinpaikat	kivikautinen	1	MJ
6. Muinaiskirkko 3	9	Hautapaikat, kesähaudat	historiallinen	13	MJ*
9. Martinkanta	10	Työ- ja valmistuspaikat pyyntikuopat	esihistoriallinen	50	MJ
11. Kaares	13	Asuinpaikat	kivikautinen	1	MJ
12. Hovila	14	Asuinpaikat	kivikautinen	1	MJ
13. Kaivosoja	15	Asuinpaikat	kivikautinen	1	MJ
14. Kaivosoja 2	16	Asuinpaikat	historiallinen	1	MJ*
15. Metsätervo	17	Työ- ja valmistuspaikat pyyntikuopat	>tuhoutunut<	1	mj
17. Haataja	18	Työ- ja valmistuspaikat pyyntikuopat	esihistoriallinen	17	MJ
18. Leinola	19	Työ- ja valmistuspaikat pyyntikuopat	esihistoriallinen	27	MJ
32. Piiskosentörmä	20	Työ- ja valmistuspaikat pyyntikuopat	ajoittamaton	1	MJ
33. Harju	21	Asuinpaikat	kivikautinen	1	MJ
34. Kekkola	22	Asuinpaikat	kivikautinen	1	MJ
35. Keski-Uonua	23	Asuinpaikat	kivikautinen	1	MJ
36. Pöppölä	24	Asuinpaikat	kivikautinen	1	MJ
37. Kuikkaniemi	25	Asuinpaikat	kivikautinen	1	MJ
38. Haapaniemi	26	Asuinpaikat	kivikautinen	1	MJ
39. Ylitalo	27	Asuinpaikat	kivikautinen	1	MJ
40. Anttila	28	Asuinpaikat	kivikautinen	1	MJ
41. Jokela	29	Asuinpaikat	kivikautinen	1	MJ
42. Leinolankoski 1	30	Työ- ja valmistuspaikat myllyt	uusi aika	1	MJ*
43. Leinolankoski 2	31	Työ- ja valmistuspaikat myllyt	uusi aika	1	MJ*
44. Lapinkalliot	31	Kivi- ja maarakenteet, kuopat	ajoittamaton	1	mj
45. Rasi	32	Työ- ja valmistuspaikat pyyntikuopat	ajoittamaton	1	MJ
46. Metsäpirtti	33	Työ- ja valmistuspaikat pyyntikuopat	ajoittamaton	1	MJ

Kohde	sivu	tyyppi/ tyypin tarkenne	ajoitus	lkm	status
47. Vintteri A	34	Asuinpaikat	kivikautinen	1	MJ
48 Järvelä B	35	Asuinpaikat	kivikautinen	1	MJ
49. Lepistö	56	Asuinpaikat	kivikautinen	1	MJ
50. Kankaanniemi	37	Asuinpaikat	kivikautinen	1	mj
51. Rintelä	37	Asuinpaikat	kivikautinen	1	MJ
52. Järvelä A	38	Asuinpaikat	kivikautinen	1	MJ
53. Lamminaho	39	Asuinpaikat	kivikautinen	1	MJ
54. Koivuniemi	40	Asuinpaikat	kivikautinen	1	MJ
55. Niskankoski kk	41	Asuinpaikat	kivikautinen	1	MJ
56. Karppila	41	Asuinpaikat	kivikautinen	1	MJ
57. Lassila	42	Asuinpaikat	kivikautinen	1	MJ
58. Poukamo	43	Asuinpaikat	kivikautinen	1	MJ
59. Myllyranta	44	Teollisuuskohteet	uusi aika	8	MJ
60. Iso Kauvansaari koillinen	47	Työ- ja valmistuspaikat , möljät	uusi aika	1	MJ*
61. Kanttura	48	Asuinpaikat	kivikautinen	1	MJ
62. Rokua	49	Asuinpaikat	kivikautinen	1	MJ
63. Mankila	50	Maakuopat	ajoittamaton	2	mj
64. Suutari	51	Asuinpaikat	kivikautinen	1	MJ
65. Koukkari	52	Asuinpaikat	kivikautinen	1	MJ
66. Keisarintie	53	Liikennekohdat tienpohjat	historiallinen	1	MJ
67. Nimisjärvi Toivola	56	Asuinpaikat	esihistoriallinen	1	MJ
68. Nimisjärvi Pellonpää	57	Asuinpaikat	esihistoriallinen	1	MJ
69. Nimisjärvi Raappana	58	Asuinpaikat	esihistoriallinen	1	MJ
70. Nimisjärvi Sillankorva	59	Asuinpaikat	esihistoriallinen	1	MJ
71. Nimisjärvi Uusitalo	60	Asuinpaikat	esihistoriallinen	1	MJ
72. Nimisjärvi Niemelänniemi	60	Asuinpaikat	esihistoriallinen	1	MJ
73. Nimisjärvi Järventaka	61	Asuinpaikat	esihistoriallinen	1	MJ
74 Nimisjärvi Välitalo	62	Asuinpaikat	esihistoriallinen	1	MJ
75. Nimisjoki yläosa	63	Työ- ja valmistuspaikat, lapinpadot	ajoittamaton	1	MJ
76. Pirunkalliot	64	Työ- ja valmisyuspaikat, louhokset	uusi aika	> 1	MJ
77. Sorsa	65	Asuinpaikat	kivikautinen	1	MJ
78. Raatokangas	66	Kivirakennelmat	ajoittamaton	3	MJ
79 Mäntykumpu	67	Asuinpaikat	kivikautinen	1	MJ
80. Mustola	68	Työ- ja valmistuspaikat, raudanvalmistuspaikat	historiallinen	1	mj
81. Siikajoen uittokanava	69	Kulkuväylät, kanavat	uusi aika	1	MJ

Kohde	sivu	tyyppi/ tyypin tarkenne	ajoitus	lkm	status
Lista tervahaudat	71				
Kulttuuriperintökohteet	76				
165. Pöppölä 2	76	Navetan kivijalka	uusin aika	1	KP
166. Tervola	77	Heinälato	uusin aika	1	KP
167. Lassilanniemi	78	Heinälato	uusin aika	1	KP
168. Iso Kauvansaari	79	Laivalaiturin jäännös	uusin aika	1	KP
169. Säräisniemi	80	Maakellari	uusin aika	1	KP
170. Nimisjärvi	81	Heinälato	uusin aika	1	KP
171. Ojaranta	82	Maakellari	uusin aika	1	KP
172. Metsärinne	83	Peltorauniot	uusin aika	4	KP
Muut havainnot	84				
125. - 128. Heteperänkangas	84	Lentopommituskraatterit	sotahistoriallinen	> 4	Muu
Löytöpaikat	86				

Taulukko Status: **MJ** = muinaisjäännöskohde **KP** = kulttuuriperintökohde, **Muu** = muu havainto, **LP** = löytöpaikka, *****:llä merkitty = uusi kohde.

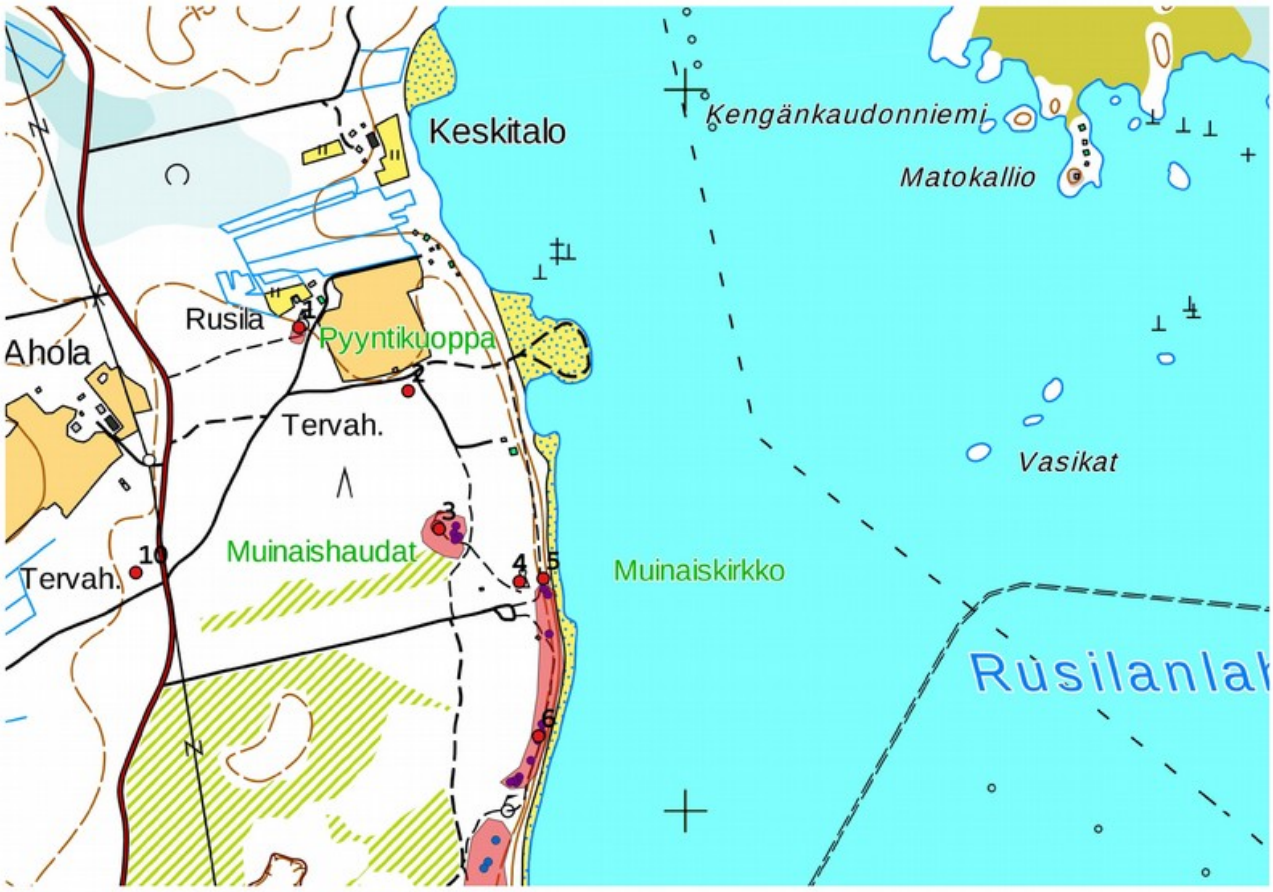
Kohdekorttien karttaselitykset

Arkeologinen kulttuuriperintö, selitykset

punainen piste + nro	muinaisjäännöskohde
vaaleapunainen alue	muinaisjäännösalueen rajaus
pienet pisteet rajauksen sisällä	alakohteet
vihreä viiva rajauksen sisällä	kiviaidat
sininen piste + nro	kulttuuriperintökohde
valkoinen piste + nro	muu kohdekuvauksissa
violetti tähti + numero	löytöpaikka

kaikki kartat: Maanmittauslaitoksen peruskarttarasteri 1:20 000, 10/2017; mk 1:5000 – 1:7000.

8. Kohdekuvaukset

Kohteet 1-6 ja 10.

1. Rusila

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000002527	TM35-lehtijako	Q5222L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3432 02
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7143679 I: 506446
Tyypin tarkenne	Pyyntikuopat	N2000	Z 127 m
Ajoitus yleinen	Esihistoriallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus pohjoinen kuoppa
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt	-		
Aiemmat löydöt			
Aiemmat tutkimukset	E. Suominen tarkastus 1990	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, kairaus, valokuvaus

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: Kohde sijaitsee Manamansalossa, Rusilan talon lounaispuolella, Aholasta tulevan tien varrella. Tien molemmin puolin on suurikokoiset, pyyntikuopilta vaikuttavat kuopat. Kuopista pohjoisempi, halkaisijaltaan 4 m ja syvyydeltään 1 m, sijaitsee Rusilan saunasta 15 m lounaaseen. Kuoppaa

ympäröi reunavalli. Tien toisella puolella, 9 m etelään, on halkaisijaltaan noin 3 m ja syvyydeltään 0,8 m oleva kuoppa. Rusilasta Aholaan päin kerrotaan olevan pitkäomaisia kuoppia.

Inventointi 2017: Kohde on ennallaan. Pohjoisempi kuoppa kairattiin ja havaittiin > 5 cm huuhtoutumiskerros. Pitkänomaisia kuoppia kohteesta länteen Aholaan päin ei havaittu.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, piste.

Pohjoisempi kuoppa kuvattuna luoteeseen.

3. Manamansalon vanha hautausmaa

Rekisteritiedot		**Paikkatiedot**	
Mj-rekisteri	785010052	TM35-lehtijako	Q5222L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3432 02
Tyyppi	Hautapaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7143369 I: 506697
Tyypin tarkenne	Ruumiskalmistot, kesähaudat	N2000	Z 128m
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus muistomerkki
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt	-		
Aiemmat löydöt	KM:91081:1-5 KM:89090:1-16		
Aiemmat tutkimukset	E.Suominen kaivaus 1989 V. Laulumaa kaivaus 1991	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: Manamansalon Muinaiskirkon paikka ja Vanha hautausmaa sijaitsevat Oulujärvessä olevan suuren Manamansalon saaren koillisosassa. Alue on kaunista mäntykangasta. Vanhan hautausmaan kohdalla on tehty arkeologisia tutkimuksia vuosina 1989 ja 1991. Kaikkiaan tutkimuksissa tuli esille 9 hautaa, joista yksi oli joukkohauta. Lisäksi tutkitulta alueelta havaittiin 25 hautauksen kuviot. Manamansalon hautausmaa on Kainuun vanhin tunnettu kristillinen hautausmaa.
Inventointi 2017: Kohde oli ennallaan. Kohde rajattiin V. Laulumaan vuoden 1991 kaivausraportin perusteella. Alueen itäreunalla on 5 kesähautakuoppaa, joiden pituus on 0,8 – 1,7 m.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, alue.

Hautausmaan muistomerkki.

Kesähauta.

id,	x,N,10,0	y,N,10,0
1	506681	7143395
2	506679	7143385
3	506685	7143381
4	506680	7143376

Kesähautojen koordinaatit. Kartta sivulla 5.

4. Muinaiskirkko

Rekisteritiedot		**Paikkatiedot**	
Mj-rekisteri	-	TM35-lehtijako	Q5222L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3432 02
Tyyppi	Kirkonpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7143318 I: 506770
Tyypin tarkenne		N2000	Z 126m
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus muistomerkki
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt	-		
Aiemmat löydöt			
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: Asiakirjalähteiden perusteella Kainuun ensimmäinen kirkko on rakennettu Manamansaloon 1550-luvun lopussa tai seuraavan vuosikymmenen alussa ja se poltettiin rappasotien aikana ilmeisesti vuonna 1578. Tutkimusalueen hautojen suuri tiheys viittaa kuitenkin siihen, että hautausmaa on ollut käytössä ennen kuin kirkko on rakennettu tai sitä on käytetty vielä kirkon tuhoutumisen jälkeenkin. Manamansalon hautausmaa on Kainuun vanhin tunnettu kristillinen hautausmaa.

Säilyneiden lähteiden[1] ja hautausmaan sijainnin perusteella kirkko oli suunnilleen paikassa, minne muisto-merkki on pystytetty.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, piste.

1 Reijo Heikkinen, http://www.reijoheikkinen.fi/manamansalon-vaiheita/.

Kirkon paikka ja muistomerkki. Kartta sivulla 5.

5. Muinaiskirkko 2

Rekisteritiedot		**Paikkatiedot**	
Mj-rekisteri	785010041	TM35-lehtijako	Q5222L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3432 02
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7143369 I: 506697
Tyypin tarkenne		N2000	Z 126m
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin piste
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt	-		
Aiemmat löydöt	KM 13936:1-2 KM 15788:1-2 KM 15839:1-3 KM 17384:1-8 KM 17974 KM 20830:1-4		
Aiemmat tutkimukset	Matti Huurre tarkastus 1980 Oiva Keskitalo tarkastus 1968 Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio inventointi 1969	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Jylhämän voimalaitoksesta noin 24 km kaakkoon, Manamansalon pohjoisosassa, muinaiskirkon muistomerkin luona. Asuinpaikkalöydöt ovat tulleet esille lähinnä sortuvasta rantatörmästä. Maaperä alueella on hienoa hiekkaa.
Inventointi 2017: Törmää tarkastettiin n. 100 m pohjoiseen ja etelään. Alue oli aluskasvillisuuden peittämä, eikä uusia havaintoja tehty. Kyseessä on neoliittinen - varhaismetallikautinen asuinpaikka, joka liittyy vaiheeseen, jolloin Rusilanlahti oli vielä järvi.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, piste.

Kartta sivulla 5.

6. Muinaiskirkko 3

Rekisteritiedot		**Paikkatiedot**	
Mj-rekisteri	785010052	TM35-lehtijako	Q5222L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3432 02
Tyyppi	Hautapaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7143104 I: 506796
Tyypin tarkenne	kesähaudat	N2000	Z 126 m
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt	-		
Aiemmat löydöt			
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, kairaus, valokuvaus

Kuvaus: Törmän yläpuolella on 13 kesähaudan rykelmä; kuopat sijaitsevat kirkon muistomerkin aitauksen kaakkoisnurkassa ja siitä noin 300 m etelään. Kuopilla on osittain suorakulmainen muoto ja jyrkkä reuna, niiden pituus 0,8 - 1,8 m, osa kuopista on soikeita ja kooltaan hieman isompia. Reunassa ja pohjassa ei esiinny huuhtoutumiskerrosta, pohjassa esiintyy sekoittunutta tummaa maata.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, alue.

Kesähauta 4 kuvattu luoteeseen.

id,N	y,N,10,0	x,N,10,0
1	7143308	506803
2	7143300	506809
3	7143246	506811
4	7143121	506801
5	7143109	506800
6	7143105	506800
7	7143098	506795
8	7143070	506785
9	7143047	506769
10	7143042	506767
11	7143039	506765
12	7143042	506762
13	7143040	506757

Kesähautojen koordinaatit.

Kartta sivulla 5.

9. Martinkanta

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	785010051	TM35-lehtijako	Q5222L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3432 02
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7142422 I: 506743
Tyypin tarkenne	Pyyntikuoppajärjestelmä	N2000	Z 124 - 130 m
Ajoitus yleinen	Esihistoriallinen	Koordinaattiselite	Kuoppajärjestelmän keskipiste
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt	-		
Aiemmat löydöt			
Aiemmat tutkimukset	E. Suominen tarkastus 1988	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, kairaus, valokuvaus

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: Martinkannan pyyntikuopat sijaitsevat Manamansalon Martinlahden ja Rusilanlahden välisen Martinkannan ja Martinkannanluhdan länsipuolella, pääosin tasaisen hiekkakankaan alueelle olevan muinaisen rantatörmän reunaa kiertäen. Pyyntikuopat ovat muodoltaan pyöreitä, halkaisijaltaan suurimmillaan noin 6,5 m ja syvyydeltään noin 1,5 m. Kuoppia on noin 1,7 km:n pituisella matkalla. Alueella on lisäksi kaksi erittäin hyvin säilynyttä ja edustavaa tervahautaa, joista toinen on noin 20 m ja toinen noin 10 m halkaisijaltaan.

Inventointi 2017: Pyyntikuoppajärjestelmä sijaitsee pääosin matalalla etelä-pohjois-suuntaisella hiekkaharjanteella törmän/kosteikon ja kivisen harjun ytimen välissä. 1300 metrin matkalla on kartoitettu 50 kuoppaa, jotka muodostavat ketjun, eteläpäässä on pieni sivuhaara.
Alue oli ennallaan, eteläpäässä on opastaulu sekä ’kivikautiseen tyyliin’ rakennettu peuranpyytäjien kylä (peruskartalle merkitty muinaisjäännökseksi). Eteläpäästä johtaa merkitty polku muinaiskirkolle asti.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, alue.

Kuoppa 9.

Kuoppa 28.

Kuoppa 36.

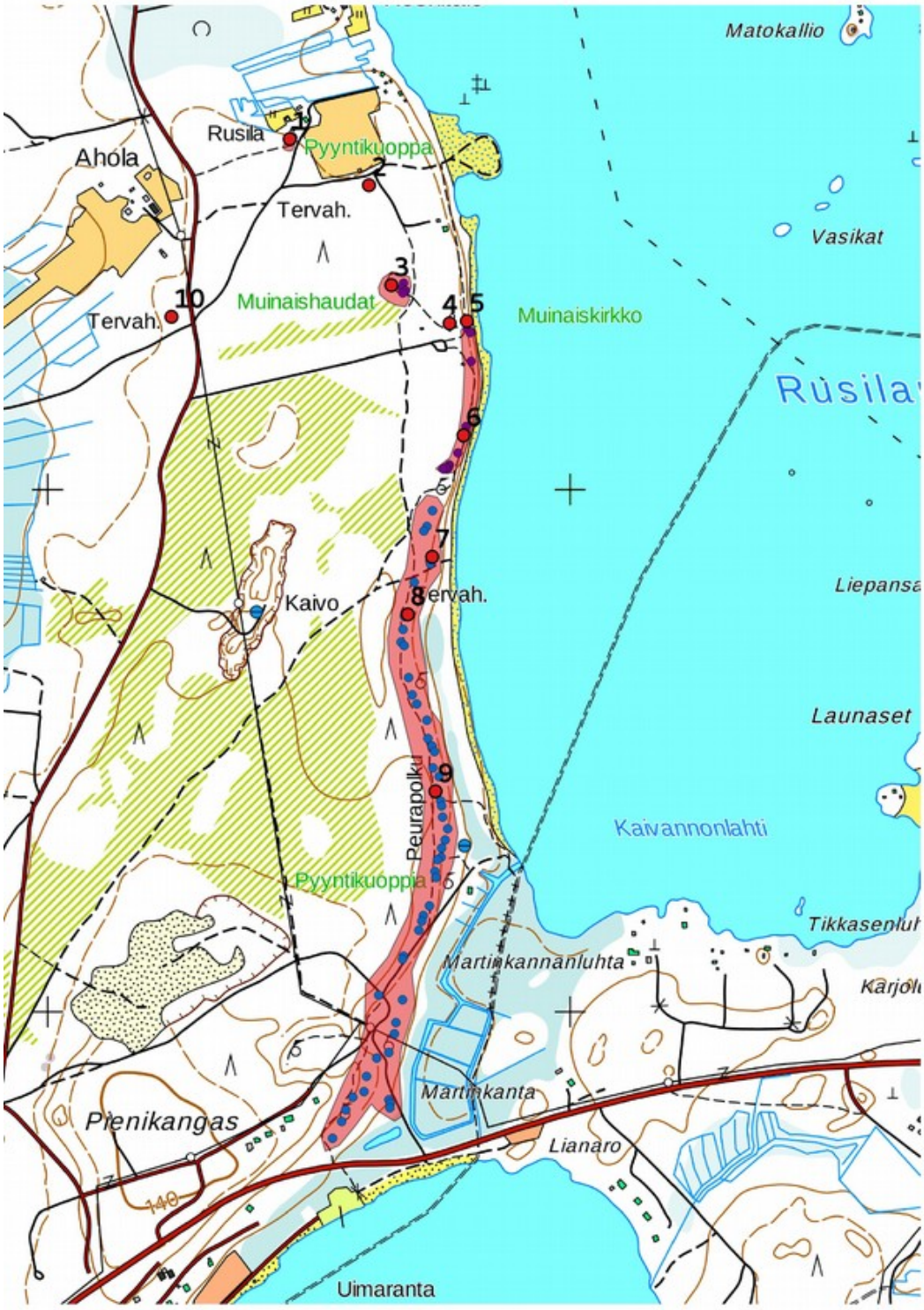
Kuoppa 42.

Kivikautisen talon rekonstruktio Peuranpyytäjien kylässä.

Pyyntikuoppien koordinaatit

id,N	y,N,10,0	x,N,10,0
1	7142960	506737
2	7142929	506726
3	7142921	506720
4	7142858	506733
5	7142823	506702
6	7142757	506683
7	7142732	506680
8	7142708	506676
9	7142701	506682
10	7142640	506691
11	7142607	506698
12	7142589	506707
13	7142558	506726
14	7142523	506728
16	7142509	506736
15	7142509	506736
17	7142498	506741
18	7142467	506738
19	7142451	506749
20	7142404	506752
21	7142394	506754
22	7142373	506756
23	7142350	506766
24	7142329	506761
25	7142314	506754
26	7142296	506753
27	7142291	506746
28	7142269	506742
29	7142257	506744
30	7142203	506731
31	7142184	506719
32	7142174	506716
33	7142156	506710
34	7142107	506681
35	7142101	506679
36	7142032	506634
37	7142023	506679
38	7141979	506667
39	7141958	506664
40	7141922	506653
41	7141911	506630
42	7141876	506610
43	7141847	506606
44	7141837	506584
45	7141812	506571
46	7141790	506563
47	7141758	506545
48	7141832	506653
49	7141825	506656
50	7141816	506655

Kohde 9, pyyntikuoppajärjestelmä, kuopat sinisenä pisteenä.

11. Kaares

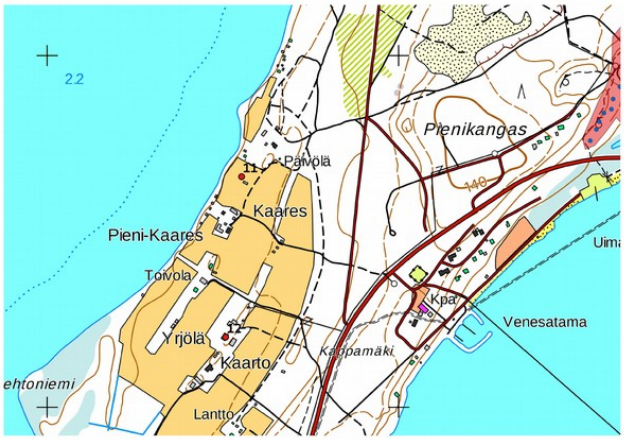
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	785010040	TM35-lehtijako	Q5222L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3432 02
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7141650 I: 505556
Tyypin tarkenne		N2000	Z 125 m
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin piste
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt	-		
Aiemmat löydöt	KM 17977:1-4		
Aiemmat tutkimukset	Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio inventointi 1969	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Jylhämän voimalaitoksesta noin 25 km kaakkoon, Manamansalon pohjoisosassa, Kaaresjärven ja Martinlahden välisellä kannaksella, talon pohjoispuolisella peltoalueella.

Inventointi 2017: Löytöalueen pellot olivat kesannolla, uusia havaintoja ei tehty.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, piste.

12. Hovila

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	785010039	TM35-lehtijako	Q5222L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3432 02
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7141200 I: 505506
Tyypin tarkenne		N2000	Z 127 m
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	MJ-rekisterin piste
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt	-		
Aiemmat löydöt	KM 17978		
Aiemmat tutkimukset	Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio inventointi 1969	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus:Asuinpaikka sijaitsee Jylhämän voimalaitoksesta noin 25 km kaakkoon, Manamansalon pohjoisosassa, Kaaresjärven ja Martinlahden välisellä kannaksella, Hovilan talon ympärillä olevan pellon alueella.

Inventointi 2017: Talo on enää vapaa-ajan käytössä, piha-alue ja lähipellot ovat pusikoituneet tai korkean heinän peittämiä. Paikalla ei tehty uusia havaintoja.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, piste.

Löytöalue kuvattu etelään.

Kartta edellisellä sivulla.

13. Kaivosoja

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	785010049	TM35-lehtijako	Q5222L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3432 02
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7140850 I: 505926
Tyypin tarkenne		N2000	Z 125 m
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin piste
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt	-		
Aiemmat löydöt	KM 20831		
Aiemmat tutkimukset	Matti Huurre tarkastus 1980	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, koekuopitus, valokuvaus

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Oulujärven rannalla, Manamansalon itäosaan pistävän Martinlahden länsirannalla, Kaivosojan suun pohjoispuolella. Asuinpaikkalöydöt ovat tulleet esille rantatörmässä olevan hiekkakuopan reunasta ja rantaan tulevan tien varresta.

Inventointi 2017: Sorakuopan reunasta ei tehty havaintoja esihistoriasta, koekuopissa esiintyi paikoitellen punertavaa maata. Metsätien pinta oli sammalen, neulasten ja lehtien peittämä, mikä vaikutti havaintojen tekemiseen.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, piste.

Sorakuopan reuna kuvattu etelään. Edessä vanha rajamerkki.

Koekuopan profiili: karkeaa punertavaa hiekkaa, humuksen alla on useita hiilinauhoja.

Kartta sivulla 17.

14. Kaivosoja 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	-	TM35-lehtijako	Q5222L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3432 02
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7140845 I: 505900
Tyypin tarkenne		N2000	Z 126 m
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt	-		
Aiemmat löydöt			
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, koekuopitus, valokuvaus

Kuvaus: Paikalla on uunin jäänteet, mitat 2,8 x 2,5 m, korkeus 0,6 m. Rakenne on kokonaan aluskasvillisuuden peittämä. Humuksen alla on isoja luonnonkiviä ja niiden välissä laastia, joka sisältää harmaata karkeaa hiekkaa, saviaines on huuhtoutunut pois. Uunin vieressä on suorakulmainen n. 2,5 x 2 m kokoinen n. 0,3-0,5 m syvä kuoppa, jonka pohjassa on nokimaata, ympärillä on sekoittunutta nokista maata, sen alla havaittiin vanha huuhtoutumiskerros. Kerrostuman laajuutta ei pystytty selvittämään. Rakenteen lähistöllä on kolme maakuoppa, yksi on n. 3 m pitkä ja kapea, pohjassa on hiiltä.

Kyseessä on ilmeisesti savupirtin pohja. Vastaavia rakenteita on löydetty viime vuosina Suomussalmelta ja koillismaalta. Suomussalmen savupirtti on voitu ajoittaa vanhimpien karttojen perusteella 1600-luvulle.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, alue.

Savupirtin pohja. Keskellä uuni, jonka päällä kasvaa iso mänty, vieressä kuoppa. Lattia-alue uunista kuvan alareunaa päin.

Kapea hiilikuoppa pirtinpohjan länsipuolella.

Kohteet 13 – 15, alapisteet 14 violettina.

15. Metsätervo

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000002524	TM35-lehtijako	Q5222L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3432 02
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7140690 I: 505866
Tyypin tarkenne	Pyyntikuopat	N2000	Z 130 m
Ajoitus yleinen	Ajoittamaton	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin piste
Aiemmat tutkimukset	Esa Suominen tarkastus 1990	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: Kohde sijaitsee Oulujärven rannalla, Manamansalossa, Kaivosojanlammen itäpuolella, käytöstä poistetun sorakuopan lounaispuolella, noin 10 m kuopan reunasta. Alue on mäntykangasta, josta metsä on hakattu. Paikalla on läpimitaltaan 3 m kokoinen ja runsaan 0,5 m syvyinen kuoppa. Kuopan keskellä kasvaa koivun taimi. Kyseessä lienee pyyntikuoppa
Inventointi 2017: Kohdekoordinaattipisteen kohdalla on sorakuoppa, jonka ikä on n. 20 v. Kohde lienee tuhoutunut.

Vaikutusten arviointi: ei merkintää.

Paikalla oleva sorakuoppa, kuva lounaaseen.

17. Haataja

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000002520	TM35-lehtijako	Q5222L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3432 02
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7139995 I: 505838
Tyypin tarkenne	Pyyntikuoppajärjestelmä	N2000	Z 132 - 135 m
Ajoitus yleinen	Esihistoriallinen	Koordinaattiselite	Kuoppajärjestelmän keskipiste
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt	-		
Aiemmat löydöt			
Aiemmat tutkimukset	Esa Suominen tarkastus 1990 Esa Suominen tarkastus 2011	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, kairaus, valokuvaus

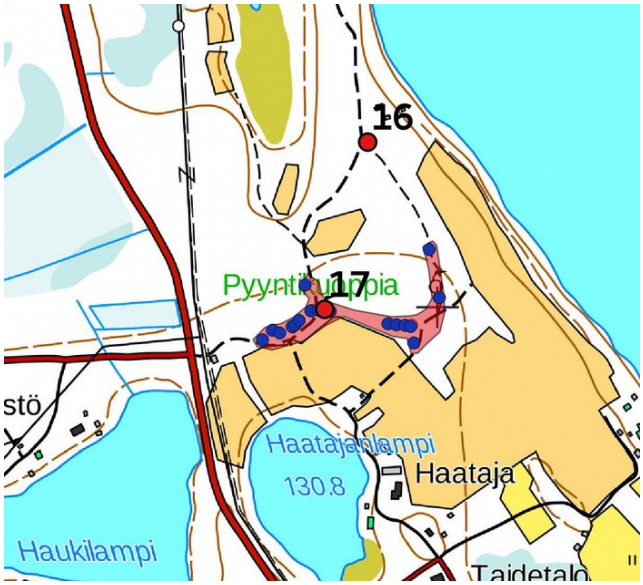
Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: Pyyntikuoppakohde sijaitsee Oulujärven alueella, Manamansalossa, Haatajan talon pohjoispuolella olevan pellon pohjoisreunassa. Ainakin 16 kuopan muodostama pyyntikuoppaketju alkaa lännessä kohdasta, jossa Haatajan taloon menevältä pikkutieltä eroa polku koilliseen, noin 50 m päässä päällystetystä tiestä. Jono jatkuu pellon reunan myötäisesti noin 0,3 km matkan. Maasto on melko tasaista ja kasvaa havumetsää. Alueen pohjoispuolella olevassa tiheässä mäntytaimikossa on lisäksi ainakin 3 kuoppaa. Ne ovat Oulujärven rannan suuntaisen pellon länsireunan lähellä kulkevan polun varressa. Kaksi kuopista sijaitsee lähekkäin Haatajan talosta 240 m koilliseen, kolmas on talosta noin 300 m koilliseen. Alueella voi olla kuoppia enemmänkin.

Inventointi 2017: Kohde on ennallaan. Kairauksissa löytyi kuopista yli 5 cm vahva huuhtoutumiskerros, kuopat ovat siten esihistoriallisia. Kuopat sijaitsevat kapealla hiekkaharjanteella muodostaen kaksi lyhyttä pyyntikuoppajonoa, neljä kuoppaa sijaitsee jonojen ulkopuolella.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, alue.

Kuoppa keskipisteen kohdalla

Kohde 17, kuopat sinisenä.

id,N	y,N,10,0	x,N,10,0
1	7139952	505750
2	7139966	505764
3	7139962	505774
4	7139971	505792
5	7139974	505797
6	7139980	505802
7	7139994	505819
8	7140031	505811
9	7139995	505829
11	7139975	505929
12	7139974	505941
13	7139973	505954
14	7139971	505962
15	7139948	505966
18	7140013	506003
16	7140082	505988
17	7139994	505846

Kohde 17 kuoppien koordinaatit

id,N	y,N,10,0	x,N,10,0
1	7139822	505083
2	7139828	505093
3	7139818	505089
4	7139819	505105
5	7139814	505109
6	7139810	505121
7	7139806	505129
8	7139797	505127
9	7139800	505146
10	7139801	505164
11	7139793	505168
12	7139794	505179
13	7139791	505195
14	7139787	505211
15	7139764	505229
16	7139785	505238
17	7139763	505248
18	7139770	505258
19	7139780	505258
20	7139774	505267
21	7139763	505284
22	7139755	505301
23	7139746	505306
24	7139751	505319
25	7139774	505334
26	7139771	505338
27	7139750	505357

Kohde 18 kuoppien koordinaatit

18. Leinola

Rekisteritiedot		**Paikkatiedot**	
Mj-rekisteri	1000002522	TM35-lehtijako	Q5222L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3432 02
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7139830 I: 505087
Tyypin tarkenne	Pyyntikuoppajärjestelmä	N2000	Z 132 - 137 m
Ajoitus yleinen	Esihistoriallinen	Koordinaattiselite	Kuoppajärjestelmän keskipiste
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt	-		
Aiemmat löydöt			
Aiemmat tutkimukset	Esa Suominen tarkastus 1990	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, kairaus, valokuvaus

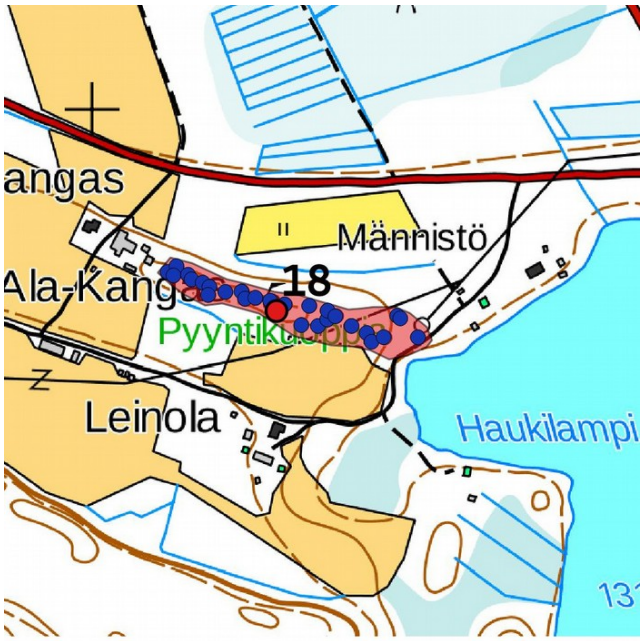
Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: Pyyntikuoppakohde sijaitsee Oulujärven alueella, Manamansalossa, Haukilammen ja Kankaan talon välissä olevalla itä-länsi-suuntaisella harjanteella. Harjanteen molemmilla puolilla on peltoa ja sen länsipäässä mäntytaimikkoa, itäpäässä mäntymetsää. Harjanteen keskiosissa on aukkohakkuualue. Paikalla on 26 kuoppaa, joista suurin on pyöreähkö, halkaisijaltaan 3,5 m ja syvyydeltään 0,9 m. Kuopat ovat osin kahdessa rivissä. Ilmeisesti kuoppia on tuhoutunut Kankaan taloa rakennettaessa. Kuoppia lienee myös Kankaan talon länsipuolella, missä sama harjanne jatkuu. Länsipuolta ei ole tarkastettu.

Inventointi 2017: Kuopat sijaitsevat kahdessa jonossa kapealla korkealla hiekkaharjanteella, joka suuntautuu Haukilammesta länsiluoteeseen. Kuoppajärjestelmän länsipuolella on Kankaan tila laajoine peltoalueineen,

harjanne jatkuu vielä jonkun matkaa peltoalueen länsipuolella, mistä ei havaittu selkeitä kuoppia. Huuhtoutumiskerroksen perusteella kuopat ovat esihistoriallisia.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, alue.

32 Piiskosentörmä

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000002525	TM35-lehtijako	Q5222L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3432 01
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7136078 I: 506204
Tyypin tarkenne	Pyyntikuopat	N2000	Z 150 - 152 m
Ajoitus yleinen	Esihistoriallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt	-		
Aiemmat löydöt			
Aiemmat tutkimukset	Esa Suominen tarkastus 1989	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: Kohde sijaitsee Oulujärven alueella, Manamansalon kaakkoisrannalla olevan Harjaaniemen kohdalla, Harjaaniemen pellon länsipäästä noin 0,2 km pohjoiseen ja Harjun talosta 0,8 km itään. Alue on jäkäläkangasta, kohteen itäpuolella on hakkuuaukea, ja vieressä kulkee metsätie. Paikalla on 4,5 m läpimittainen ja 1,2 m syvä kuoppa. Kuopan pohjalla on tasanne, jonka reunaa on hieman kaiveltu. Kuoppaa ympäröi selvä reunapalte. Kuoppa sijaitsee kohdassa, josta maa alkaa selvästi viettää rantaa kohden. Kuopan reunalla on puinen kyltti, jossa lukee "sudenkuoppa".

Inventointi 2017: Kohde oli ennallaan. Ympäriltä on hakattu jonkun verran metsää.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, piste.

Kohde 32

33. Harju

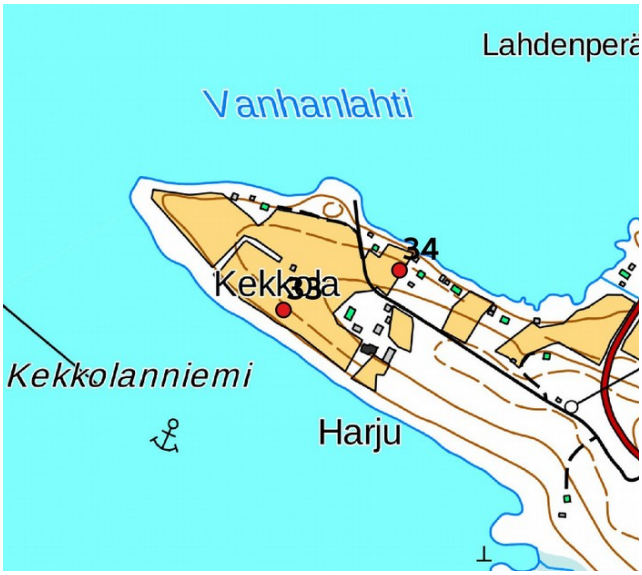
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	785010043	TM35-lehtijako	R5111L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3432 03
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7153555 I: 508795
Tyypin tarkenne		N2000	Z 125 – 130 m
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin piste
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt	-		
Aiemmat löydöt	KM 17967:1-2		
Aiemmat tutkimukset	Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio inventointi 1969	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Oulujärven Jaalanganlahden suun itäpuolella, Kekkolanniemen etelälaidalla olevalla lounaaseen viettävällä peltorinteellä. Rinne päättyy jyrkkään töyrääseen, jonka juurella alkaa rantakivikko. Asuinpaikkalöydöt ovat tulleet esille peltomaasta

Inventointi 2017: Kohde oli ennallaan. Pellot olivat inventointihetkellä heinällä.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, piste.

34. Kekkola

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	785010042	TM35-lehtijako	R5111L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3432 03
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7153555 I: 508795
Tyypin tarkenne		N2000	Z 125 – 130 m
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin piste
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt	-		
Aiemmat löydöt	KM 3663:3		
Aiemmat tutkimukset	Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio inventointi 1969	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: Jylhämän voimalaitoksesta noin 21 km itäkaakkoon, Oulujärven Jaalanganlahden suun itäpuolella, luode-kaakko -suuntaisen Kekkolanniemen pohjoislaidalla olevalla peltoalueella. Asuinpaikka-aluetta lienee yhtenäisenä vyöhykkeenä niemen ympäri.

Inventointi 2017: Kohde oli ennallaan. Pelto oli inventointihetkellä heinällä. Asuinpaikka oli ilmeisemmin käytössä vaiheessa, jolloin paikalla sijaitsi varhainen Ancylusjärven lahti.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, piste.

Löytöpaikka kuvattu pohjoiseen.

35. Keski-Uonua

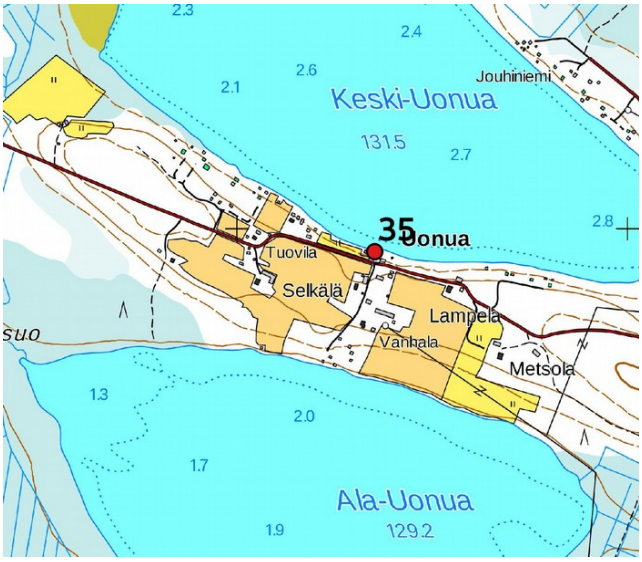
Rekisteritiedot		**Paikkatiedot**	
Mj-rekisteri	785010048	TM35-lehtijako	R5112L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3441 04
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7158943 I: 511354
Tyypin tarkenne		N2000	Z 131 m
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin piste
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt	-		
Aiemmat löydöt	KM 3862:18. KM 17973:1-2		
Aiemmat tutkimukset	Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio inventointi 1969	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Keski-Uonua ja Ala-Uonua järvien välisellä kannaksella, Keski-Uonua järven etelärannan hiekkarannalla. Järven kannas on asuinpaikan kohdalla 620 m:n levyinen. Asuinpaikkalöydöt ovat tulleet esille rantahiekasta ja matalasta vedestä.
Ala-Uonuan pohjoisrannalta on löydetty tasataltta KM 3862:18. Sen tarkka löytöpaikka ei ole tiedossa.

Inventointi 2017: Alue on nykyään vapaa-ajan asunnon piha-aluetta.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, piste.

36. Pöppölä

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	785010045	TM35-lehtijako	R5112L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3441 01
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7162591 I: 508395
Tyypin tarkenne		N2000	Z 130 - 135 m
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin piste
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt	-		
Aiemmat löydöt	KM 3862:11-17 KM 17965:1-2 KM 17966		
Aiemmat tutkimukset	Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio inventointi 1969	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Kaihlasen järven lounaispuolella, Pöppölän talosta luoteeseen olevalla pellolla. Asuinpaikkalöydöt ovat tulleet esille peltotöiden yhteydessä.

Inventointi 2017: Pellot olivat heinällä. Löytötietojen ja paikalle ilmestyneen naapuritilan omistajan antamien tietojen perusteella asuinpaikka-alue on todennäköisesti laaja ja muodostaa yhtenäisen nauhamaisen vyöhykkeen kohteen 37 Kuikkamäki kanssa.

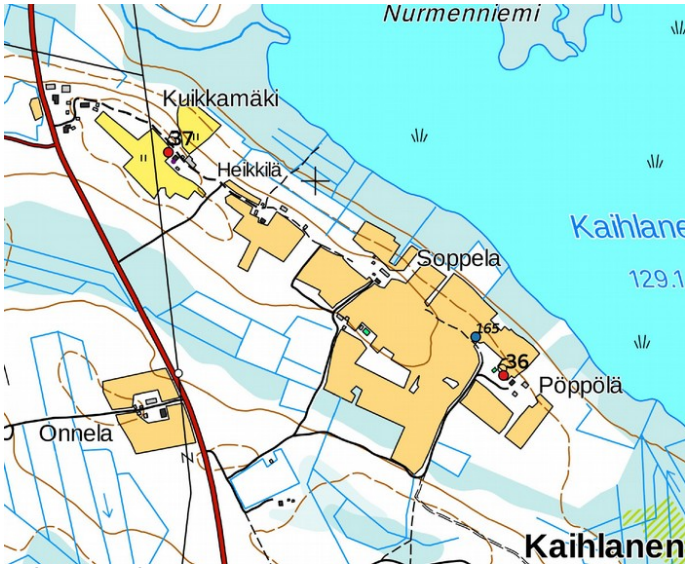
Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, piste (asuinpaikkaa ei voitu rajata).

Pöppölä, asuinpaikan itäinen alue.

Pöppölä,läntinen alue.

Kohteet 36 ja 37.

37. Kuikkamäki

Rekisteritiedot		**Paikkatiedot**	
Mj-rekisteri	785010046	TM35-lehtijako	R5112L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3441 01
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7163041 I: 507705
Tyypin tarkenne		N2000	Z 130 - 138 m
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	MJ-rekisterin piste
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt	-		
Aiemmat löydöt	KM 3862:8-10		
Aiemmat tutkimukset	Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio inventointi 1969	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: MJ-rekisterin kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Kaihlasen järven luoteispään lounaispuolella, Kuikkamäen talon pelloilla. Asuinpaikkalöydöt ovat tulleet esille peltotöiden yhteydessä.

Inventointi 2017: Löytöalue on metsittynyt ja pusikoitunut. Asuinpaikka-alue on todennäköisesti laaja ja muodostaa yhtenäisen nauhamaisen vyöhykkeen kohteen 36 Pöppölä kanssa (ks. kohteen 36 kuvaus).

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, piste (asuinpaikkaa ei voitu rajata).

Löytöalue kuvattuna itään.

38. Haapaniemi

Rekisteritiedot		**Paikkatiedot**	
Mj-rekisteri	785010055	TM35-lehtijako	R5121L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3441 02
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7174316 I: 503987
Tyypin tarkenne		N2000	Z 143 m
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	MJ-rekisterin piste
Inventointilöydöt	-		
Aiemmat löydöt	KM 29015		
Aiemmat tutkimukset	Esa Suominen tarkastus 1994	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

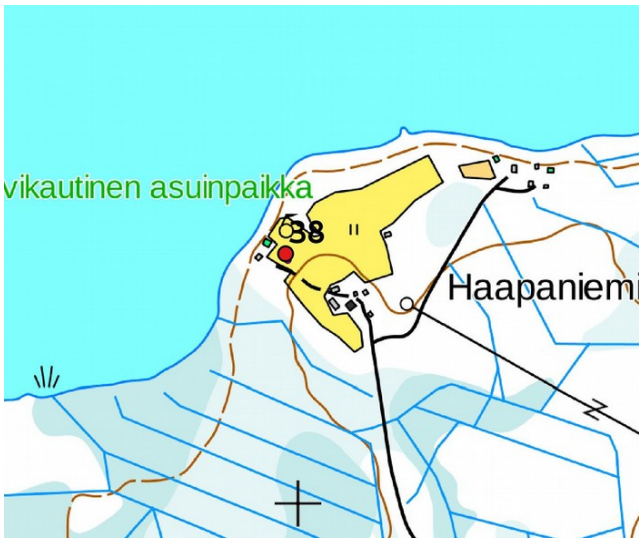
Kuvaus: MJ-rekisterin kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Paatinjärven etelärannalla, Haapaniemen talon ja rannan välissä. Alue on vanhaa peltoa, nykyisin talo on kesänviettopaikkana ja pelto viljelemättä pienehköjä kasvimaita lukuun ottamatta. Järven rannassa on kivikkoinen törmä ja rantavedessä pikkukiviä. Asuinpaikkalöydöt ovat tulleet esille talosta 80 m kaakkoon olevan perunapellon kohdalta, paikassa, jossa rannasta nouseva hyvin loiva rinne päättyy.

Inventointi 2017: Löytöalue oli tiheän aluskasvillisuuden peittämä.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, piste (asuinpaikkaa ei voitu rajata).

Löytöalue kuvattu pohjoiseen.

Kohde 38.

39. Ylitalo

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	785010054	TM35-lehtijako	R5121L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3441 02
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7174316 I: 503987
Tyypin tarkenne		N2000	Z 145 m
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	MJ-rekisterin piste
Aiemmat löydöt	KM 29014:1-3		
Aiemmat tutkimukset	Esa Suominen tarkastus 1994	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: MJ-rekisterin kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Otermanjärven pohjoisrannalla, Oterman kylässä. Ylitalo on Oterman kyläaukean itäisin talo. Pellot eivät ulotu rantaan asti, välissä on hieman suoperäistä metsää. Maasto nousee loivasti järven rannasta. Asuinpaikkalöydöt ovat tulleet esille noin 50 m talosta kaakkoon olevan pellon kohdalta sekä aivan Otermajärven rannasta
Inventointi 2017: Löytöalueen pellot olivat heinällä.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, piste (asuinpaikkaa ei voitu rajata).

Löytöalue kuvattu kaakkoon.

Kohde 39.

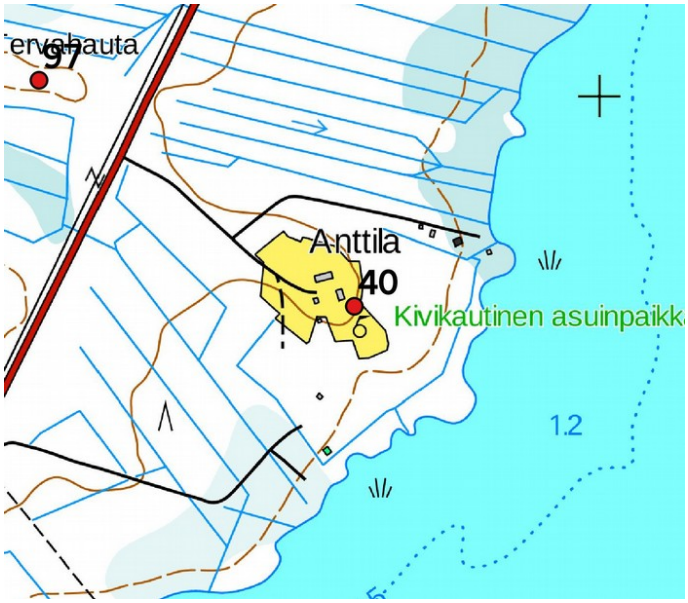
40 Anttila

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	785010047	TM35-lehtijako	R5121L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3441 02
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7171698 I: 500648
Tyypin tarkenne		N2000	Z 145 m
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	MJ-rekisterin piste
Inventointilöydöt	-		
Aiemmat löydöt	KM 17964:1-4		
Aiemmat tutkimukset	Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio inventointi 1969	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi

Kuvaus: MJ-rekisterin kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Otermajärven Isonselän länsirannalla, Anttilan tilan Harjupellolla. Asuinpaikkalöydöt ovat tulleet esille pellon pinnalta. Pellot ulottuvat rantaan saakka. Alavat ja kosteat rantapellot erottaa pieni töyräs korkeammalla olevasta Harjupellosta. Asuinpaikka on ilmeisesti tällä ylemmällä terassilla

Inventointi 2017: Alue on vapaa-ajankäytössä olevan talon nurmea ja puutarha-aluetta.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, piste (asuinpaikkaa ei voitu rajata).

41. Jokela

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	785010044	TM35-lehtijako	R5121L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3441 02
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7158943 I: 500828
Tyypin tarkenne		N2000	Z 127 - 130 m
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	MJ-rekisterin piste
Inventointilöydöt	-		
Aiemmat löydöt	KM 3862:7 KM 13013		
Aiemmat tutkimukset	Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio inventointi 1969	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi

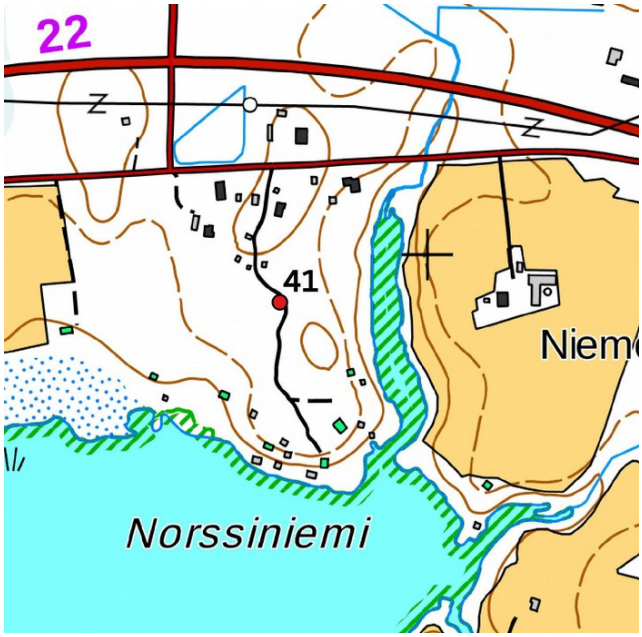
Kuvaus: MJ-rekisterin kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Oulujärven Kankarinlahteen laskevan Pouhunpuron suupuolen länsipuolella, maantiestä etelään, Jokelan tilan asuinrakennuksesta noin 100 m etelään olevalla alueella. Asuinpaikalta kerrotaan löytyneen useita kiviesineitä, mutta niitä ei ole toimitettu museon kokoelmiin.

Inventointi 2017: Löytöalue oli osittain pakettipeltoa ja osittain metsittynyttä peltoa.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, piste (asuinpaikkaa ei voitu rajata).

Löytöalue kuvattu etelään.

Kohde 41.

42. Leinolankoski 1

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	-	TM35-lehtijako	R5112L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3441 01
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7158780 I: 508065
Tyypin tarkenne	Vesimyllyn paikat	N2000	Z 123 m
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus
Ajoitustarkenne	Uusi aika		
Inventointilöydöt	-		
Aiemmat löydöt			
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Leinolanjoen suussa kosken alapuolella on joen kaakkoisreunalla n. 40 m pitkä ja 1 – 3 m leveä kivisuiste; sen ja rannan välissä on noin 1,5 m leveä ränni. Vuoden 1859 pitäjänkartalle paikalle on merkitty vesimylly. Sen perustuksia ei havaittu, myllyränni oli kuitenkin paikoittelen ehjä.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, piste.

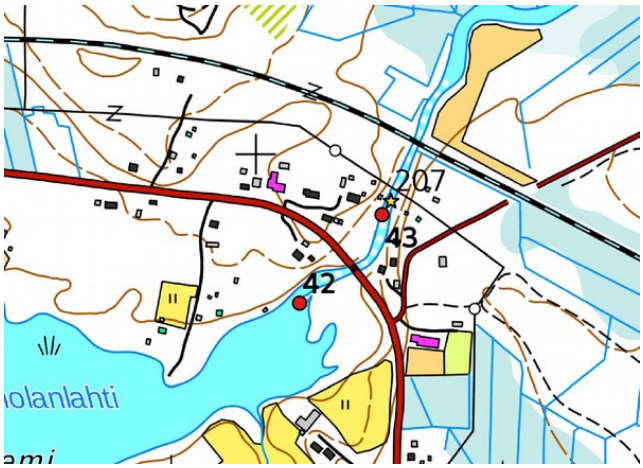
Kuva etelään.

Ortokuva. Kivisuiste (42).

Ote v. 1859 pitäjänkartasta. Vesimyllyt.

Kohteet 42 ja 43.

43. Leinolankoski 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	-	TM35-lehtijako	R5112L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3441 01
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7158911 I: 508187
Tyypin tarkenne	Vesimyllyn paikat	N2000	Z 124 m
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus
Ajoitustarkenne	Uusi aika		
Aiemmat löydöt			
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Leinolankosken keskivaiheilla on joen luoteispuolella n. 20 m pitkä myllynränni. Maanoton takia se on osittain tuhoutunut, joen puoleinen suiste on pääosin ehjä. Mylly on merkitty v. 1859 pitäjänkartalle (ks. kartat kohde 42).

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, piste.

Ränni ja kivisuiste kuvattu pohjoiseen.

44. Lapinkalliot

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	10000002521	TM35-lehtijako	R5111L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3432 03
Tyyppi	Maarakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7155924 I: 500628
Tyypin tarkenne	kuopat	N2000	Z 143 m
Ajoitus yleinen	Ajoittamaton	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin piste
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt	-		
Aiemmat löydöt			
Aiemmat tutkimukset	Esa Suominen tarkastus 1989	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: Kohde sijaitsee Oulujärven pohjoisrannalla, Väätäjäniemellä, niemen kärjestä 0,6 km pohjoiseen ja Väätäjän talosta 0,6 km itään. Paikalla on kaksi sorakuoppaa. Kohde on läntisemmän sorakuopan länsipäässä, aivan kuopan reunassa, kivikossa. Luontaiselta vaikuttavaan kivikkoon on tehty halkaisijaltaan 4,5 m kokoinen kuoppa, jonka syvyys on runsaat 0,5 m. Kuopan pohja on tasainen. Paikalla kasvaa pienehköä mäntyä, varpua ja jäkälää. Paikalla on kerrottu olleen useita samanlaisia kuoppia, jotka ovat tuhoutuneet soranotossa

Inventointi 2017: Kuoppaa ei havaittu, alueella on uudempia soranoton jälkiä. Kohde on todennäköisesti tuhoutunut.

Vaikutusten arviointi: ei merkintää.

45. Rasi

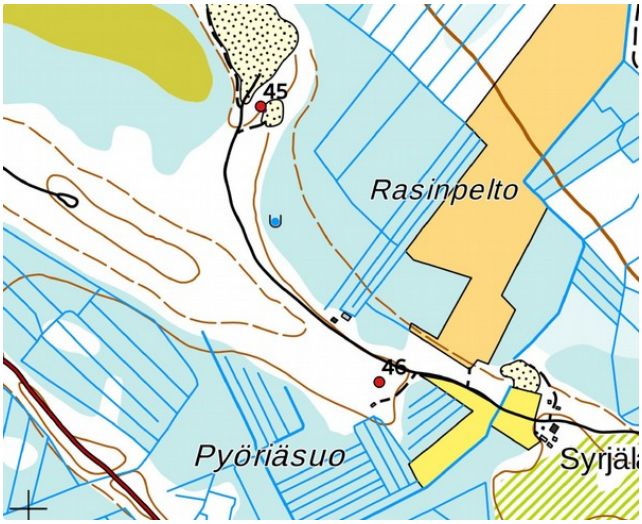
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	10000002526	TM35-lehtijako	R4334R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3423 07
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7164630 I: 488373
Tyypin tarkenne	pyyntikuopat	N2000	Z 127 m
Ajoitus yleinen	Ajoittamaton	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin piste
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt	-		
Aiemmat löydöt			
Aiemmat tutkimukset	Esa Suominen tarkastus 1990	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: Kohde sijaitsee Järvikylässä, Metsäpirtin talosta 0,5 km koilliseen, soiden ympäröimällä harjanteella, kahden pienen sorakuopan välissä. Paikalla on komea, 3,5 m läpimittainen ja 0,5 m syvä pyyntikuoppa, joka on tunnettu paikkakunnalla "lapinhautana". Kuopasta noin 100 m koilliseen kerrotaan olleen heteen, jossa kuopan avulla pyydettyjä lihoja arvellaan säilytetyn. Kuopan vieressä kulkee vanha tie (ns. tervanajajien tie).
Inventointi 2017: Kohde oli ennallaan.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, piste.

Kuoppa kuvattu koilliseen.

Kohteet 45 ja 46.

46. Metsäpirtti

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	10000002523	TM35-lehtijako	R4334R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3423 07
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7164200 I: 488553
Tyypin tarkenne	pyyntikuopat	N2000	Z 127 m
Ajoitus yleinen	Ajoittamaton	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin piste
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt	-		
Aiemmat löydöt			
Aiemmat tutkimukset	Esa Suominen tarkastus 1990	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: Kohde sijaitsee Järvikylässä, Metsäpirtin talon pohjoispuolella, mäntytaimikkoa ja puolukkaa kasvavan kapean harjanteen itäpäässä. Paikalla on matalahko, noin 2 m läpimittainen kuoppa. Tästä 60 m länteen on toinen kuoppa, joka on myös 2 m halkaisijaltaan, mutta edellistä syvempi, noin 0,5 m syvä. Kyseessä lienevät pyyntikuopat.

Inventointi 2017: Kohde oli ennallaan.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, piste.

Kuoppa 1 kuvattu pohjoiseen.

47. Vintteri A

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	785010032	TM35-lehtijako	R4334R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3423 10
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7158943 I: 500828
Tyypin tarkenne		N2000	Z 117 m
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	MJ-rekisterin piste
Inventointilöydöt	-		
Aiemmat löydöt	KM 17972:1-2		
Aiemmat tutkimukset	Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio inventointi 1969	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi

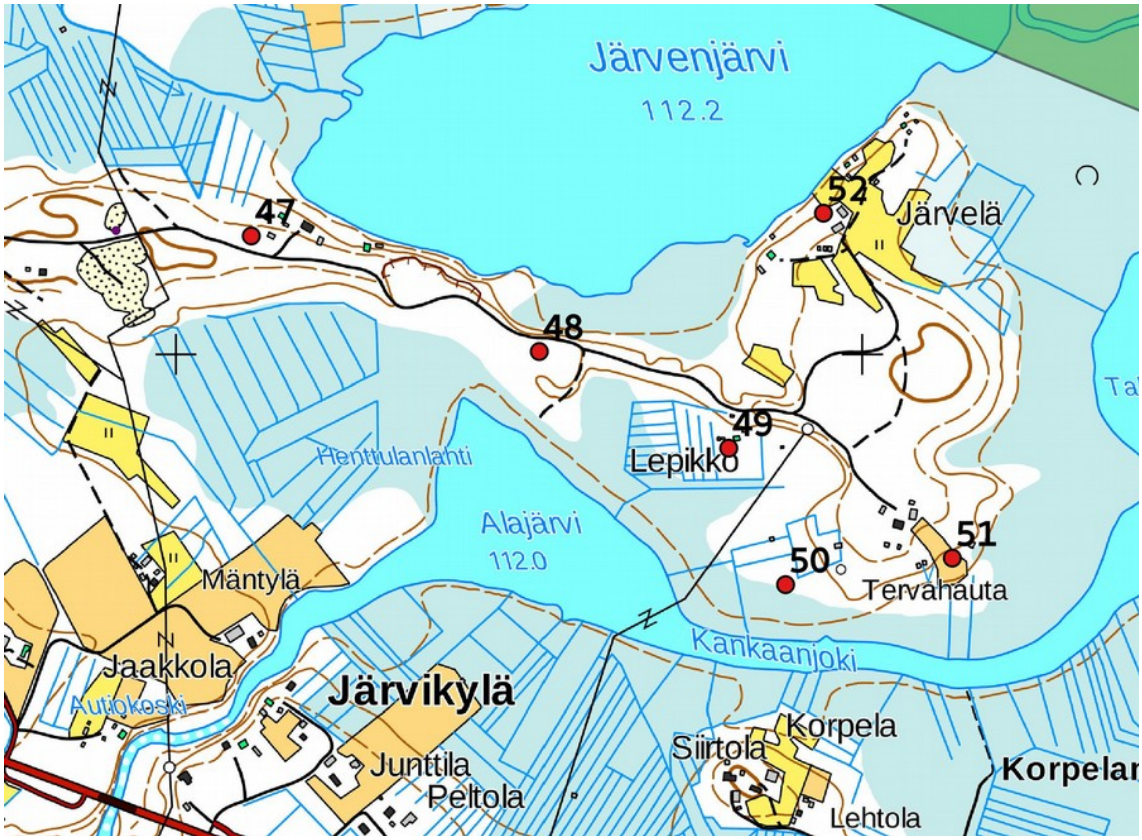
Kuvaus: MJ-rekisterin kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Jylhämän voimalaitoksesta noin 3,4 km pohjoiseen, Yläjärven lounaisrannalla, soraharjun päässä olevan pienen sorakuopan luona, Vinterin talosta noin 60 m lounaaseen, pellon reunan ja kylätien välillä. Hiekanottopaikan länsireunalla on vanha tervahauta

Inventointi 2017: Alueella on uusia rakennuksia, vanhaa sorakuoppaa ja tervahautaa ei havaittu; ilmeisesti ne ovat sijainneet kohdalla, joka on nykyisin tasoitettua piha-aluetta.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, piste (asuinpaikkaa ei voitu rajata).

Kohde kuvattu luoteeseen.

48. Järvelä B

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	785010034	TM35-lehtijako	R4334R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3423 10
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7164001 I: 490532
Tyypin tarkenne		N2000	Z 120-123 m
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	MJ-rekisterin piste
Inventointilöydöt	-		
Aiemmat löydöt	KM 17971:1-2		
Aiemmat tutkimukset	Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio inventointi 1969	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi

Kuvaus: MJ-rekisterin kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Jylhämän voimalaitoksesta noin 3 km pohjoiskoilliseen, Järvelän talosta 450 m lounaaseen, Yläjärven ja Alajärven välillä olevalla harjulla. Asuinpaikkalöydöt ovat tulleet esille harjun päällä kulkevan tien kohdalta. Löytöjä länteen laskevalta rinteeltä. Kohteesta noin 200 metriä luoteeseen olevan hiekkakuopan alueelta on tietoja mahdollisesta tuhoutuneesta kalmistosta (Inv. 1969, kohde 102),

Inventointi 2017: Löytöalueen pinta oli osittain kuorittu. Paikalle tehdyistä koepistoista ei tehty uusia havaintoja.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, piste (asuinpaikkaa ei voitu rajata).

Löytöalue kuvattu kaakkoon.

Kartta sivulla 35.

49. Lepistö

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	785010035	TM35-lehtijako	R4334R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3423 10
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7163861 I: 490812
Tyypin tarkenne		N2000	Z 113 m
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	MJ-rekisterin piste
Inventointilöydöt	-		
Aiemmat löydöt			
Aiemmat tutkimukset	Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio inventointi 1969	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi

Kuvaus: MJ-rekisterin kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Jylhämän voimalaitoksesta noin 3 km pohjoiskoilliseen, Yläjärven, Keskijärven ja Alajärven välisellä niemellä Lepikko-nimisestä tilasta länteen olevalla pellolla. Asuinpaikalta tiedetään tulleen esille kiviesineitä, mutta niitä ei ole toimitettu museon kokoelmiin.

Inventointi 2017: Kohdetta ei paikallistettu, alue on ojitettua rämettä.

Vaikutusten arviointi: ei merkintää. Kartta sivulla 35.

50. Kankaanniemi

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	785010036	TM35-lehtijako	R4334R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3423 10
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7163661 I: 490892
Tyypin tarkenne		N2000	Z 112 m
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	MJ-rekisterin piste
Inventointilöydöt	-		
Aiemmat löydöt	KM 17968:1-2		
Aiemmat tutkimukset	Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio inventointi 1969	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi

Kuvaus: MJ-rekisterin kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Jylhämän voimalaitoksesta noin 3 km pohjoiskoilliseen, Keskijärven ja Alajärven välisen Kankaanjoen pohjoisrannalla. Asuinpaikka-alue on pelto- ja metsämaata.

Inventointi 2017: Kohdetta ei paikallistettu, alueella on rantasuota ja rämettä (aiemmissa tiedoissa koordinaattivirhe ?).

Vaikutusten arviointi: ei merkintää. Kartta sivulla 35.

51. Rintelä

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	785010037	TM35-lehtijako	R4334R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3423 10
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7163701 I: 491132
Tyypin tarkenne		N2000	Z 112-115 m
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	MJ-rekisterin piste
Inventointilöydöt	-		
Aiemmat löydöt			
Aiemmat tutkimukset	Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio inventointi 1969	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi

Kuvaus: MJ-rekisterin kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Jylhämän voimalaitoksesta noin 3 km pohjoiskoilliseen, Keskijärven ja Alajärven välisen Kankaanjoen pohjoisrannalla, tilan päärakennuksesta 60-120 m kaakkoon olevan pellon alueella. Paikalta tiedetään löytyneen kiviesineitä, mutta niitä ei ole toimitettu museon kokoelmiin.

Inventointi 2017: Löytöalue oli heinällä.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, piste (asuinpaikkaa ei voitu rajata).

Kartta sivulla 35.

Löytöalue kuvattu kaakkoon.

52. Järvelä A

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	785010033	TM35-lehtijako	R4334R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3423 10
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7164201 I: 490942
Tyypin tarkenne		N2000	Z 115-117 m
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	MJ-rekisterin piste
Aiemmat löydöt	KM 9275 , KM 9277:1-3 KM 9239:1-3, KM 9423:1-5 KM 17969:1-6, PPM 4390:1-15		
Aiemmat tutkimukset	Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio inventointi 1969	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: MJ-rekisterin kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Jylhämän voimalaitoksesta noin 4 km pohjoiskoilliseen, Yläjärven kaakkoisrannalla, Järvelän talon ympärillä olevilla pelloilla. Asuinpaikkalöydöt ovat tulleet esille peltotöiden yhteydessä

Inventointi 2017: Löytöalue oli pakettipeltoa ja pihanurmea.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, piste (asuinpaikkaa ei voitu rajata). kartta sivulla 35.

Löytöalue kuvattu pohjoiseen.

53. Lamminaho

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	785010026	TM35-lehtijako	R4334L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3423 07
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7162381 I: 487533
Tyypin tarkenne		N2000	Z 110 - 115 m
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	MJ-rekisterin piste
Aiemmat löydöt	KM 5665:1-4 KM 13590:1-3		
Aiemmat tutkimukset	Matti Huurre iventointi 1954 (?) Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio inventointi 1969	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: MJ-rekisterin kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Jylhämän voimalaitoksesta noin 2,5 km luoteeseen, Oulujoen pohjoisrannalla, Lamminahon talon luona. Asuinpaikka on mahdollisesti voimalaitostyön yhteydessä tuhoutunut. Asuinpaikkalöydöt ovat tulleet esille tilan pelloilta tai aivan joen rannasta. Nuojuan voimalaitoksen valmistuttua on löytöpaikka, joka on noin 1,5 km ylöspäin padosta joen pohjoisrannalla, nähtävästi jäänyt veden alle.

Inventointi 2017: Museoalue, piha nurmella.

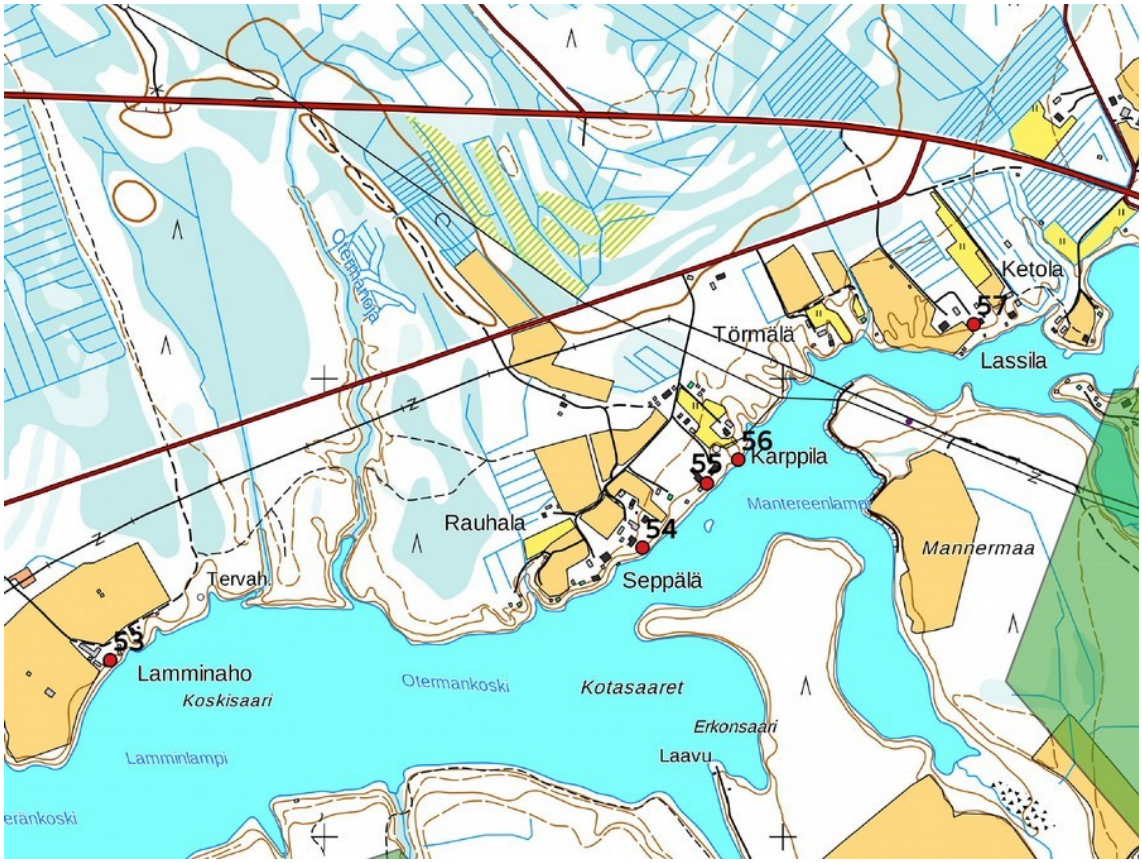
Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, piste (asuinpaikkaa ei voitu rajata).

Mj-rekisteriin merkitty löytöalue.

Museopihan itäinen alue törmän yläpuolella.

Kohteet 53 – 57.

54. Koivuniemi

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	785010028	TM35-lehtijako	R4334L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3423 07
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7162631 I: 488693
Tyypin tarkenne		N2000	Z 110 - 115 m
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	MJ-rekisterin piste
Aiemmat löydöt	KM 9289:1-3		
Aiemmat tutkimukset	Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio inventointi 1969	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: MJ-rekisterin kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Jylhämän voimalaitoksesta noin 2 km pohjoisluoteeseen, Oulujokeen pohjoisesta laskevan Kutujoen suulla. Asuinpaikka-alue on rantapeltoa

Inventointi 2017: Alue oli osittain pakettipeltona, osittain pihanurmena.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, piste (asuinpaikkaa ei voitu rajata).

55. Niskakosken kk

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	785010029	TM35-lehtijako	R4334L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3423 07
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7162771 I: 488833
Tyypin tarkenne		N2000	Z 110 - 115 m
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	MJ-rekisterin piste
Aiemmat löydöt	KM 12108		
Aiemmat tutkimukset	Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio inventointi 1969	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: MJ-rekisterin kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Jylhämän voimalaitoksesta noin 2,2 km pohjoisluoteeseen, Oulujokeen pohjoisesta laskevan Kutujoen suulla olevan Mantereenlammen luoteisrannalla. Asuinpaikka-alue on piha- ja puutarhamaata.

Inventointi 2017: Alue oli pihamaata.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, piste (asuinpaikkaa ei voitu rajata).

Törmä kuvattu lounaaseen. Kartta sivulla 40.

56. Karppila

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	785010030	TM35-lehtijako	R4334L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3423 07
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7162821 I: 488903
Tyypin tarkenne		N2000	Z 110 - 115 m
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	MJ-rekisterin piste
Aiemmat löydöt	KM 17970:1-2		
Aiemmat tutkimukset	Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio inventointi 1969	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: MJ-rekisterin kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Jylhämän voimalaitoksesta noin 2,2 km pohjoisluoteeseen, Oulujokeen pohjoisesta laskevan Kutujoen suulla olevan Mantereenlammen luoteisrannalla, kansakoulusta noin 100 m koilliseen. Löydöt KM 17970:1-2 rantatörmän päältä (koordinaatit)

Inventointi 2017: Rantatörmä oli nuoren puuston peittämä.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, piste (asuinpaikkaa ei voitu rajata).

Löytöalue kuvattu koilliseen. Kartta sivulla 40.

57. Lassila

Rekisteritiedot		**Paikkatiedot**	
Mj-rekisteri	785010031	TM35-lehtijako	R4334L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3423 07
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7163121 I: 489413
Tyypin tarkenne		N2000	Z 110 - 115 m
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	MJ-rekisterin piste
Aiemmat löydöt	KM 3671:1 KM 8686:1-2		
Aiemmat tutkimukset	Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio inventointi 1969	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: MJ-rekisterin kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Jylhämän voimalaitoksesta noin 2,3 km pohjoiseen, Oulujokeen pohjoisesta laskevan Kutujoen pohjoisrannalla. Asuinpaikkalöydöt ovat tulleet esille rantapellosta.

Inventointi 2017: Löytöalue on nykyään pihamaata ja nurmea.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, piste (asuinpaikkaa ei voitu rajata).

58. Poukamo

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	785010038	TM35-lehtijako	R4334R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3423 10
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7159322 I: 490812
Tyypin tarkenne		N2000	Z 123-125m
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	MJ-rekisterin piste
Aiemmat löydöt	KM 4082:1-9 KM 17954:1-6		
Aiemmat tutkimukset	Julius Ailio tarkastus 1902 Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio inventointi 1969	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: MJ-rekisterin kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Jylhämän voimalaitoksesta noin 2 km kaakkoon, Vaalanlammen länsipuolella, sen ja Jylhämälle vievän tien välissä. Asuinpaikka-alue on viljelysmaata. Löydöt ovat tulleet esille peltotöiden yhdessä tai ne on poimittu pellon pinnalta.

Inventointi 2017: Alue oli heinällä, osa rantakaistaleesta oli sinne tehtyjen veneenlaskupaikan ja laiturin takia tasoitettu, paikalle on myös tie ja kääntöpaikka.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, piste (asuinpaikkaa ei voitu rajata).

Asuinpaikka-alue kuvattuna luoteeseen.

59. Myllyranta

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000005551	TM35-lehtijako	R4334R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3423 10
Tyyppi	Teollisuuskohteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7159987 I: 490086
Tyypin tarkenne	Ruukit, sahat	N2000	Z 120-123m
Ajoitus yleinen	Uusi aika	Koordinaattiselite	Sahan perustus
Aiemmat löydöt			
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: MJ-rekisterin kuvaus: Kohde sijaitsee Jylhämän voimalaitoksen patoaltaan lounaispuolella, 0,9 km voimalaitoksesta kaakkoon. Nykyisin ranta kasvaa nuorehkoa, melko tiheää kuusimetsää Pääosa Myllyrannan ruukin jäänteistä on Jylhämän patoaltaan ja sen patovallin alla. Esimerkiksi raudanvalmistuksessa syntyvää rautakuonaa ei paikalta enää löydy. Patovallin vieressä on kuitenkin suuren päärakennuksen kivijalka ja kellarin rauniot. Rakennus purettiin ja siirrettiin muualle ja sen hirsistä rakennettiin Suomen Matkailijayhdistyksen kuuluisa hotelli, joka tuhoutui talvisodan pommituksissa. Hieman kauempana patovallista on pitkä voimakanava. Se rakennettiin toiminnan jo loputtua. Kanavan reunat on osittain kivetty. Sen alkupäässä on sahan suuret peruskivet.Kanavan länsipuolella on Oulujoki OY:n patotyömaan aikaisten parakkien jäännöksiä. Myllyrannan kuusi parakkia olivat ns. perheparakkeja, eivät patotyömaan aikaisia ns. poikamiesparakkeja. Yhdessä perheparakissa asui kahdeksan perhettä. Ainakin osa parakeista on ollut pystyssä vielä vuoden 1960-vaiheilla.
Oulun lääninkamreeri Carl Gustaf Bergbom perusti Myllyrannan ruukin Myllyrannan kruununtalon maalle. Perustamisprivilegio harkkohytille myönnettiin vuonna 1838. Paikalle rakennettiin kaksipiippuinen harkkouuni, vasarapaja ja manufaktuuripaja. Bergbom päätti siirtää ruukkia noin 450 m ylemmäksi saman kosken rannalle, mutta paikkakuntalaiset vastustivat tulvien pelossa uutta patoa ja jo rakennettu pato purettiin ja ruukki rakannettiin uudelleen alkuperäiselle paikalle. 1800-luvun puolivälin jälkeen Myllyrannasta suunniteltiin rakennettavan suurruukki. 1858 ruukki sai privilegion mm. masuunin, putlaus- ja hitsausuunien, valssilaitoksen sekä nippu- ja naulavasaran rakentamiseen. Muutaman vuoden tuloksena yhtäkään tuotantolaitosta ei saatu valmiiksi. Myllyrantaan rakennettiin 460 m pitkä pato, voimakanava, saha sekä ruukinkartano. Suurien rahaongelmien sekä osaamattomuuden seurauksena viimeistään vuonna 1864 rakennustyöt lopetettiin. Vuonna 1873 ruukin tehdasrakennuksista jäljellä oli enää saha, mylly ja osittain luhistunut vasarapaja. Patoaltaasta huolimatta Myllyrannassa on vielä jopa näyttäviäkin jäänteitä Kainuun teollistumisen varhaisvaiheista. Paikka sijaitsee vain parin kilometrin päässä Vaalan keskustasta ja Myllyrannan jäännökset kuuluvat tekeillä olevaan Vaalan Lavanrannan ja Nuojuan voimalaitoksen väliseen ulkoilureittiin. Paikalle pääsee myös Jylhämän teiltä Ketunsaaren tienristeyksen kohdalta. Sieltä tulee vanha tieura voimakanavan yli vievälle sillalle. Ulkoilureitin rakentamiseen liittyen jäännökset on merkitty opastauluin. Lisäksi alueelta on raivattu puustoa ja voimakanavan ylittävä silta on uusittu. Sillalta vie sorakäytävä patopenkereen viereen päärakennuksen kivijalan lähelle. Käytävän jatkoksi on vielä tehty penkereen päälle johtavat portaat. Patoallas mahtavine valleineen on myös eräänlainen nähtävyys

Inventointi 2007: Sahalaitosta varten kaivettu voimakanava on suurimmaksi osaksi säilynyt, se sijaitsee voimalaitoksen patoaltaan vedenpinnan alapuolella. Sen keskivaiheella on sahan isoista lohkokivistä tehty n. 23 x 16 m kokoinen perustus (nro 59-1), kaakkoispuolella on n. 20 m pitkä säännöstelypato, kanavan ruoppauskivikkoa ja puisen padon jäänteet (nro 59-2).

Lähempänä patoaltaan vallia on viiden rakennuksen perustukset, joista neljä on ilmeisesti kuulunut asuinrakennuksiin: niissä on uunien jäänteet ja kivijalka, joka jakoi rakennuksen huoneisiin. Suurin perustuksista on mitaltaan n. 20 x 6 m (nro:t 59-4,5,7 ja 8).

Sahan perustus kuvattu pohjoiseen.

Sahan perustus ja säännöstelypato kuvattu kaakkoon.

Puiset padon jäänteet sahan luoteispuolella.

Lisäksi paikalla on pienempi betonipylväistä tehty perustus (nro 59-6), jonka koko on noin 6 x 4 m; kyseessä on mahdollisesti varaston perustus. Asuinrakennusten osalta on epäselvää, liittyvätkö ne tai osa niistä ruukin toimintaan vai sahalaitokseen.

Varastorakennuksen betonipylväät.

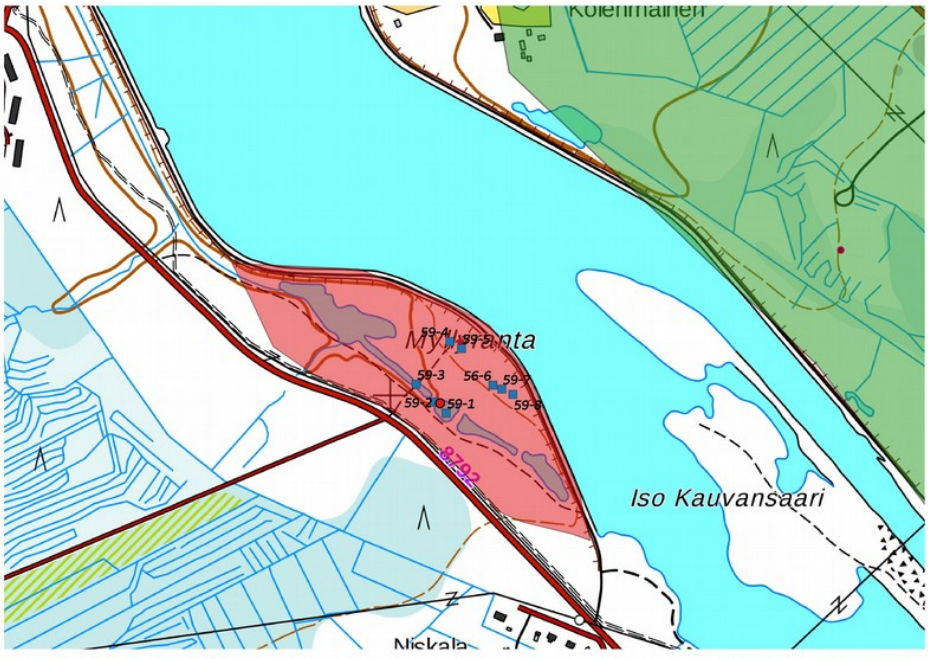
Asuinrakennuksen kivijalka, itäpääty.

Asuinrakennuksen kiviperustus ja uuni.

Kanavan luoteispää kuvattu kaakkoon.

Kohde 59, rajaus ja alakohteet.

60. Iso Kauvansaari koillinen

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	R4334R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3423 10
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7159889 I: 490847
Tyypin tarkenne	Möljä, tervaveneiden vetoreitti	N2000	Z 119-122m
Ajoitus yleinen	Uusi aika	Koordinaattiselite	keskipiste
Aiemmat löydöt			
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Jokiuoman pohjoisrannalla on 150 m:n matkalla säilynyt laakakivistä tehty noin 2,5 m leveä tervaveneiden vetotie, joka on suurimmaksi osaksi patoaltaan vedenpinnan alapuolella. Se on kuitenkin hyvin havaittavissa ortokuvassa.

Möljän vedenalainen osa näkyy vaaleana viivana.

Möljä kuvattu luoteeseen.

Veden alle jäänyttä osaa.

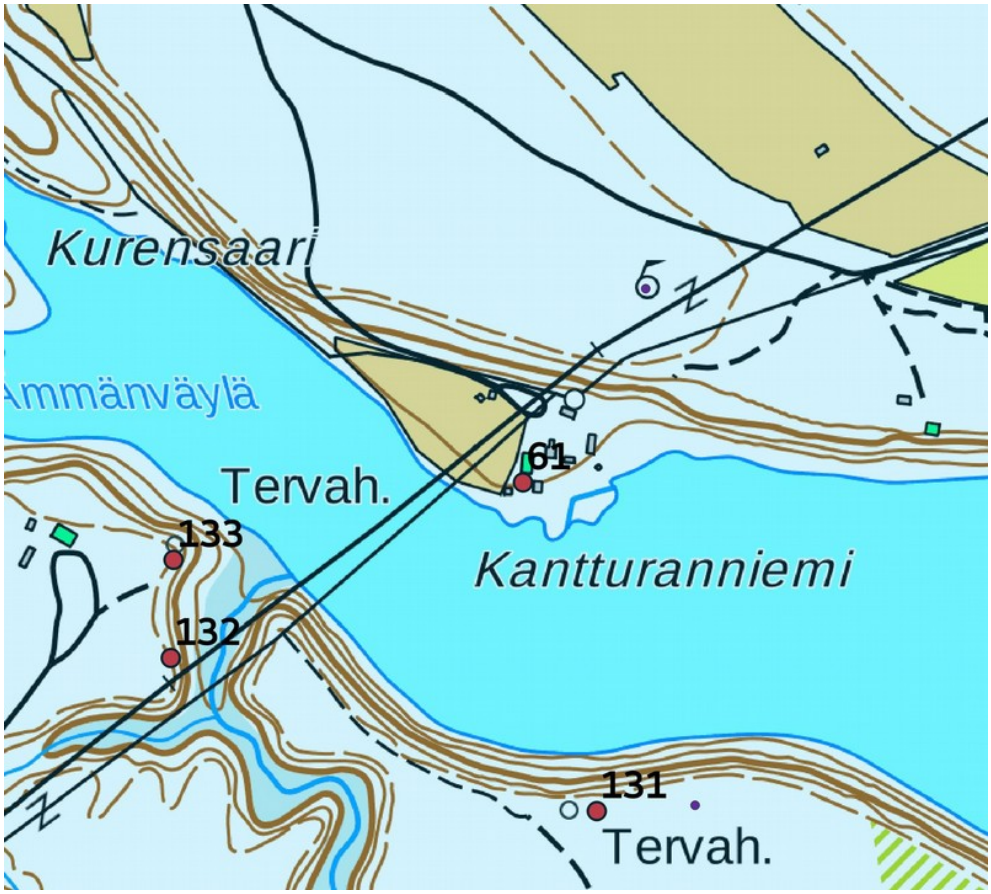
61. Kanttura

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	785010024	TM35-lehtijako	R4334L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3423 07
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7161342 I: 484535
Tyypin tarkenne		N2000	Z 90m
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	MJ-rekisterin piste
Aiemmat löydöt	KM 17980:1-5		
Aiemmat tutkimukset	Matti Huurre inventointi 1954 Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio inventointi 1969 Esa Suominen tarkastus 2004	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi

Kuvaus: MJ-rekisterin kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Jylhämän voimalaitoksesta noin 7 km länsiluoteeseen, Oulujoen pohjoisrannalla, Nuojuanlammesta länteen olevassa Kantturanniemessä. Asuinpaikka-alue on peltoa ja pihamaata. Asuinpaikkalöydöt on poimittu perunapellosta sekä harjun päältä sähkölinjan kohdalta.

Inventointi 2017: Pelto oli heinällä ja talon piha nurmella, harjulla ei tehty havaintoja asuinpaikasta. Alueella on tehty kaivaustutkimuksia vuonna 2005.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, piste (asuinpaikkaa ei voitu rajata).

62. Rokua

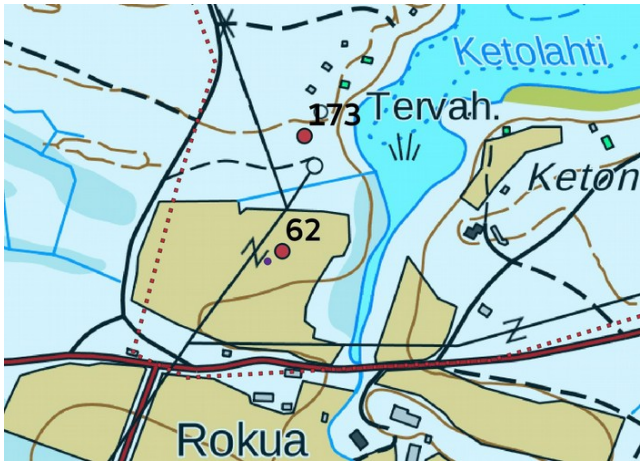
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	785010023	TM35-lehtijako	R4334L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3423 04
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7157030 I: 477500
Tyypin tarkenne		N2000	Z 130 m
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	MJ-rekisterin piste
Aiemmat löydöt	KM 2899:6 KM 17950 KM 17951:1-2 KM 21534:1-3		
Aiemmat tutkimukset	Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio inventointi 1969 Toini Vinha-Mustonen tarkastus 1982 Matti Huurre tarkastus 1982	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: MJ-rekisterin kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Jylhämän voimalaitoksesta 12,5 km länsilounaaseen Rokuanjärveen etelästä laskevan Rokuanjoen suun molemmilla puolilla olevilla pelloilla. Ojan länsipuolella löydöt asuinpaikkalöydöt ovat tulleet esille peltomaalta. Ojan itäpuolelta Kujalan tilan pelloista on löydetty poikkikirves (Neittävän kansakoulu 5/1969, Kujala on Ketoniemen alueella ollut talo). Lisäksi itärannalta, Kujalan pelloista noin 200-300 m lounaaseen on löytynyt tieltä yksittäinen kvartsikaavin.

Inventointi 2017: Pelto oli heinällä.
Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, piste (asuinpaikkaa ei voitu rajata).

Löytöalue kuvattu koilliseen.

Kohde 62.

63 Mankila

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	785010029	TM35-lehtijako	R4334L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3414 09
Tyyppi	Kivi- ja maarakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7153335 I: 483075
Tyypin tarkenne	Maakuopat	N2000	Z 130 m
Ajoitus yleinen	Ajoittamaton	Koordinaattiselite	MJ-rekisterin piste
Aiemmat löydöt			
Aiemmat tutkimukset	Esa Suominen tarkastus 1987	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, kairaus, valokuvaus

Kuvaus: MJ-rekisterin kuvaus: Kohde sijaitsee Syväjärven lounaispuolella, Kestilä-Vaala -tien luoteispuolella, Mankilan riihen luoteispuolella olevalla pienellä joutomaa-alueella, tasaisessa peltomaastossa. Paikalla on kaksi lapinhaudaksi nimettyä kuoppaa. Toisen kuopan läpimitta on noin 5 m ja syvyys noin 1 m. Tästä kahden metrin päässä on pienempi kuoppa, jonka läpimitta on noin 3 m ja syvyys 0,5 m. Mankilan taloa rakennettaessa se alle kerrotaan jääneen pienempiä kuoppia, joiden pohjalla oli ollut hiiltä, muttei kiviä.

Inventointi 2017: Kohdetta ei havaittu, se on todennäköisesti tuhoutunut.

Vaikutusten arviointi: ei merkintää.

Kohde kuvattu luoteeseen.

Kohteet 63 – 65.

64. Suutari

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	785010004	TM35-lehtijako	R4334L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3414 09
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7153265 I: 483635
Tyypin tarkenne		N2000	Z 127 - 130 m
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	MJ-rekisterin piste
Aiemmat löydöt	KM 3713:27 KM 179551-3		
Aiemmat tutkimukset	Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio inventointi 1969	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, kairaus, valokuvaus

Kuvaus: MJ-rekisterin kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Jylhämän voimalaitoksesta noin 9,2 km, Syväjärven ja Likaisen lammen välisen puron pohjoispuolella olevalla pellolla, Suutarin talosta kaakkoon. Asuinpaikkalöydöt ovat tulleet esille peltotöissä tai poimittu viljelyspellon pinnalta.

Inventointi 2017: Pelto oli kesannolla. Topografia ja hiekkainen maaperä ovat otollisia asuinpaikalle.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, piste (asuinpaikkaa ei voitu rajata).

Löytöpaikka kuvattu etelään.

Kartta sivulla 50

65. Koukkari

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	785010005	TM35-lehtijako	R4334L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3414 09
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7153255 I: 484315
Tyypin tarkenne		N2000	Z 130 - 132 m
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	MJ-rekisterin piste
Aiemmat löydöt	KM 2378:4 Neljä kiviesinettä, joiden olinpaikasta ei ole tietoa.		
Aiemmat tutkimukset	Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio inventointi 1969	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, kairaus, valokuvaus

Kuvaus: MJ-rekisterin kuvaus: Mahdollinen asuinpaikka sijaitsee Jylhämän voimalaitoksesta noin 9,2 km lounaaseen, Likaisen ja Ahveroisen lampien välillä Koukkarin talon paikkeilla. Paikalta on kokoelmiin saadun kaksoistasataltan (KM 2378:4) lisäksi neljä muuta kiviesinettä, joiden olinpaikasta ei tietoa.

Inventointi 2017: Pelto oli kesannolla ja osittain pusikoittunut.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, piste (asuinpaikkaa ei voitu rajata).

Löytöpaikka kuvattu itään.

Kartta sivulla 50.

66. Keisarintie

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	RKY	TM35-lehtijako	R4334L, R4334R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3414 09, 12
Tyyppi	Liikennekohdat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7151836 I: 486121
Tyypin tarkenne	Tienpohjat	N2000	Z 122 - 137 m
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Vanhan tiepohjan keskipiste
Aiemmat löydöt			
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: RKY: Keisarin tie, joka on rakennettu 1600-luvulla yhdistämään Kajaanin ja Oulun linnoja, kuvastaa tieyhteyksien varhaista kehityshistoriaa harvaan asutussa pohjoisimmassa Suomessa. Tie on kulkenut Oulusta Säräisniemelle Oulujärven länsirannalle, josta matka kohti Kajaania on jatkunut Oulujärven yli joko vesitse tai jäitse. Vaalassa Keisarin tie kulkee Säräisniemen kylästä mäntymetsää kasvavan Rokuan harjuvyöhykkeen etelälaitaa suurta suoaluetta kiertäen Neittävälle Kukkolaan, Rokuanjärven eteläpuolitse nykyisen Rokuan kansallispuiston rajalla edelleen Muhokselle ylittäen kuntarajan Isokiven historiallisen rajakiven kohdalla. Rokuan talon Rokuanjärven etelärannalla tiedetään toimineen postitalona ja kestikievarina 1600-luvulta 1860-luvulle. Pihapiirissä on säilynyt mm. asuinrakennus 1800-luvun alusta. Tien ylläpito kuului Oulun, Paltamon ja Sotkamon talonpojille. Venäläiset paransivat ratsutietä hattujen sodan miehitysaikana (1741-1743) ja 1700-luvun puolivälissä rakennettiin kesätie Säräisniemeltä Kajaaniin asti.

Vaalassa tielinjaus kulkee parannetulla paikallistiellä Utajärven rajalta Rokuanjärven eteläpuolitse Neittävän kylään asti ja sieltä kaakkoon harjulla alkuperäisenä tienpohjana Säräisniemelle asti. Tienpohja on paikoitellen rikkoutunut metsäkoneiden alueella liikkumisen ja autoilun takia.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, viiva

Tielinjaus Rokuan kylässä ja vanha postitalo.

Linjaus Neittävässä Syväjärven pohjoispuolella.

Tielinjaus Neittävän länsipuolella. Metsätuhot ovat ison trombin aiheuttamia.

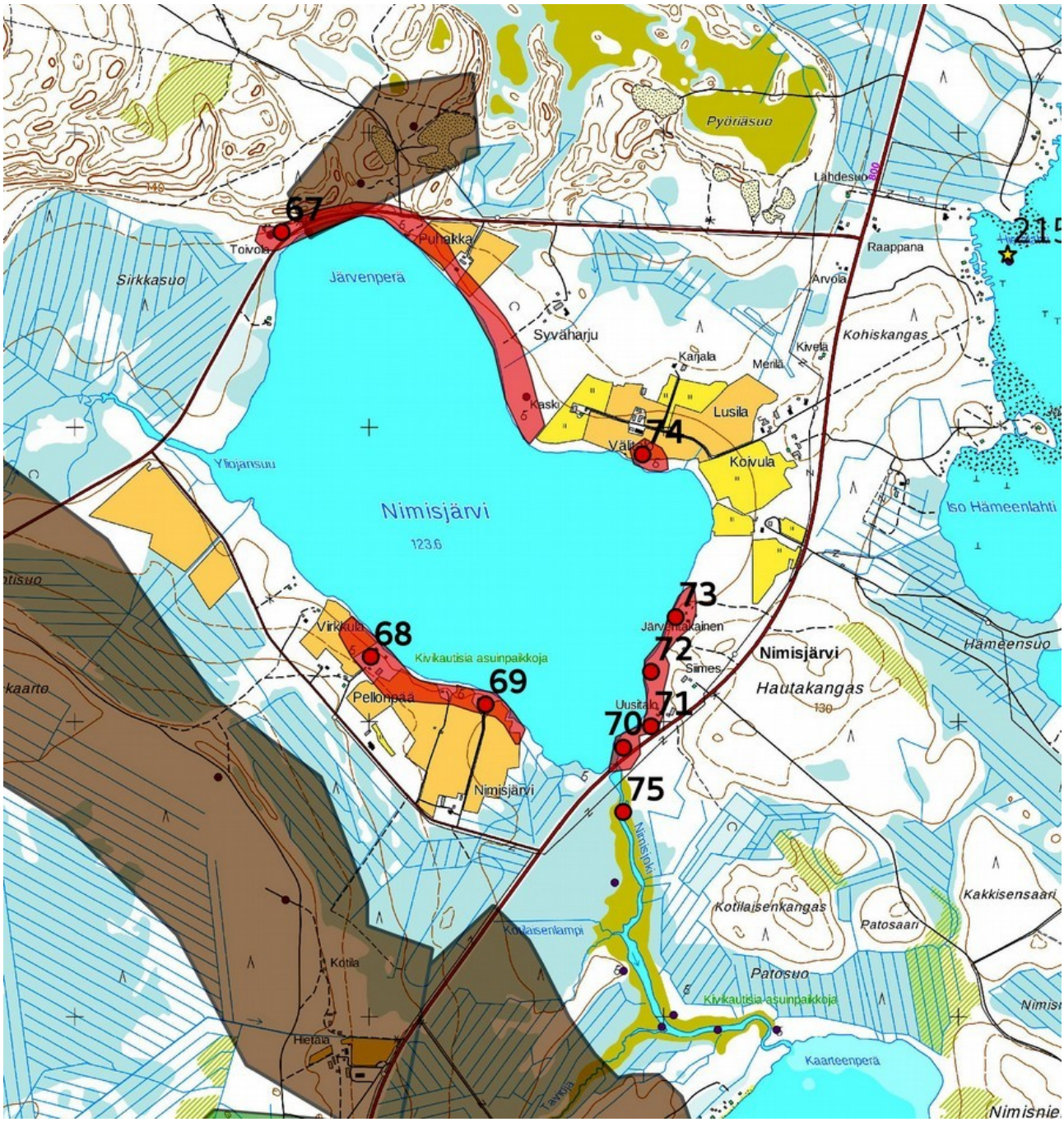

Linjaus Säräisniemen länsipuolella harjulla.

Kohde 66; Keisarintien linjaus punaisena pisteviivana.

Nimisjärven kohteet

Kohteet Toivola (67) tunnus 785010015, Puhakka 785010014 ja Kökkölä 785010013 on yhdistetty, koska ne muodostavat yhtenäisen asuinpaikkavyöhykkeen ja ne on joissakin tutkimuksissa käsitelty yhdessä. Puhakka ja Kökkölä eivät varsinaisesti kuuluneet päivitysinventoinnin 2017 piiriin.

Kohteet muodostavat laajoja asuinpaikkavyöhykkeitä järven pohjoisrannalla sekä joenniskan molemmin puolin. Löydöt ovat mesoliittiselta ajalta aina varhaismetallikaudelle saakka. Kaksi keramiikkatyppiä on saanut nimen löytöalueen mukaan eli varhaisneoliittinen Sär-1 ja varhaismetallikautinen Sär-2 keramiikka.

67. Nimisjärvi Toivola (+ Puhakka, Kökkölä)

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	785010015, 785010014, 785010013	TM35-lehtijako	R4333R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3414 09
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7156654 I: 488663
Tyypin tarkenne		N2000	Z 125 - 128 m
Ajoitus yleinen	Esihistoriallinen	Koordinaattiselite	MJ-rekisterin piste Toivolan asuinpaikka
Aiemmat löydöt	KM 11811:1-6 KM 17962:1-4 KM 17963 Puhakka KM 8645:1-25,KM 9194:1-5 KM 9296:1-9, KM 11759:6 KM 17315:1-12, KM 17948 KM 17949 KM 17959 KM 23909 KM 28547, KM 32045:1-54		
Aiemmat tutkimukset	Julius Ailio inventointi (?) 1900 Oiva Keskitalo tarkastus 1967 Juho Karppinen inventointi 1969 Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio inventointi 1969 Esa Suominen tarkastus 1987 Esa Suominen koekaivaus 1999 Esa Suominen tarkastus 2009	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, kairaus, valokuvaus

Kuvaus: MJ-rekisterin kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Nimijärven pohjoisrannalla Neittävälle johtavan maantien varressa, tien ja järven välisellä peltoalueella. Maaperä alueella on hiekkapitoista multaa.

Inventointi 2017: Kohde oli ennallaan.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, rajaus pintahavaintojen ja aikaisempien tutkimusten perusteella.

Rantayöhyke Toivolan lounaispuolella.

Kartta sivulla 55.

68. Nimisjärvi Pellonpää

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	785010006	TM35-lehtijako	R4333R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3414 09
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7155214 I: 489003
Tyypin tarkenne		N2000	Z 125 - 128 m
Ajoitus yleinen	Esihistoriallinen	Koordinaattiselite	MJ-rekisterin piste
Aiemmat löydöt	KM 3663:5 KM 4080:1-2 KM 4250 2-3 KM 7619:1-5 KM 8645:23-25		
Aiemmat tutkimukset	Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio inventointi 1969 Esa Suominen tarkastus 1987	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: MJ-rekisterin kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Nimisjärven lounaisrannalla Pellonpää-nimisen talon pelto- ja pihamaa-alueella. Asuinpaikkalöytöjä on tullut eniten esille rannasta, mutta löytöalue ulottuu kokonaisuudessaan 100 - 200 m rannasta. Maaperä alueella on hienoa, kivetöntä hiekkaa.

Inventointi 2017: Kohde oli ennallaan, pellot olivat heinällä.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, yhteinen rajaus kohteen 69 Raappana kanssa aikaisempien tutkimusten perusteella.

Alueen länsiosa.

Alueen itäpää.

Kartta sivulla 55.

69. Nimisjärvi Raappana

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	785010007	TM35-lehtijako	R4333R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3414 09
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7155064 I: 489393
Tyypin tarkenne		N2000	Z 125 - 127 m
Ajoitus yleinen	Esihistoriallinen	Koordinaattiselite	MJ-rekisterin piste
Aiemmat löydöt	KM 3636:1, KM 3663:4 KM 3713:25-26, KM 3862:4 KM 3998:30-31, KM 4080:3-6 KM 7619:6, KM 7683:1 KM 8645:17-22, KM 11758:1-14 KM 17316, KM 17970:1-2		
Aiemmat tutkimukset	Oiva Keskitalo tarkastus 1967 Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio inventointi 1969 Esa Suominen tarkastus 1987	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: MJ-rekisterin kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Nimisjärven lounaisrannalla noin 200 m pitkällä ja ainakin 15 m leveällä rantatörmää noudattavalla vyöhykkeellä. Asuinpaikka-alue on pihamaata ja entistä peltoa
Inventointi 2017: Kohde oli ennallaan, itäpuolinen pelto oli heinällä.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, yhteinen rajaus kohteen 68 Pellonpää kanssa aikaisempien tutkimusten perusteella.

Alueen itäpuolinen pelto.

Kartta sivulla 55.

70. Nimisjärvi Sillankorva

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	785010008	TM35-lehtijako	R4333R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3414 09
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7154904 I: 489863
Tyypin tarkenne		N2000	Z 123 - 125 m
Ajoitus yleinen	Esihistoriallinen	Koordinaattiselite	MJ-rekisterin piste
Aiemmat löydöt	KM 7526:1 KM 33096:1-292		
Aiemmat tutkimukset	A.O. Heikel kaivaus ? Julius Ailio kaivaus ? A.M. Tallgreen kaivaus 1911 Aarne Europaeus kaivaus 1919 Oiva Keskitalo tarkastus 1967 Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio inventointi 1969 Esa Suominen tarkastus 1987 Esa Suominen koekaivaus 2001 Mika Sarkkinen tarkastus 2016	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: MJ-rekisterin kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Nimisjärven eteläkulmassa Nimisjoen niskan itäpuolella. Alueelle on rakennettu Vaalasta Säräisniemelle ym. kulkevaan tien silta ja alue on osittain tuhoutunut. Asuinpaikkaa on tutkittu koekaivauksin 2001. Vuonna 2016 tarkastettiin sillan länsipuolista aluetta. Paikalla ei todettu mitään merkkejä asuinpaikasta. Vanhojen 1800-luvun tietojen mukaan mainitaan Sillankorvan asuinpaikan vastarannalta löydetyn kiviesineen, jonka tarkkaa löytöpaikkaa ei tunneta. Löytö mainitaan edelleen myöhemmissä kertomuksissa ja sen perusteella on ajateltu asuinpaikan ulottuvan ko. alueelle.

Sillankorvan asuinpaikalta on myös pronssinen kaularenkaan katkelma KM 7526:1.

Inventointi 2017: Kohde oli ennallaan.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, yhteinen rajaus kohteiden 70-73 kanssa aikaisempien tutkimusten perusteella.

Joenniska, kuvassa Sillanpään ja Uusitalon rantavyöhykkeet.

Kartta sivulla 55.

71. Nimisjärvi Uusitalo

Rekisteritiedot		**Paikkatiedot**	
Mj-rekisteri	785010009	TM35-lehtijako	R4333R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3414 09, 12
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7154984 I: 489953
Tyypin tarkenne		N2000	Z 123 - 125 m
Ajoitus yleinen	Esihistoriallinen	Koordinaattiselite	MJ-rekisterin piste
Aiemmat löydöt	KM 17317		
Aiemmat tutkimukset	A.O. Heikel kaivaus 1895 Julius Ailio kaivaus 1900 A.M. Tallgreen kaivaus 1911 Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio inventointi 1969	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: MJ-rekisterin kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Nimisjärven kaakkoisrannalla, järven ja maantien välillä. Asuinpaikka-alue on peltoa ja metsikköä ja se liittyy välittömästi edelliseen, Sillankorvan asuinpaikkaan. Vuoden 1969 inventoinnin aikana alue oli kasvillisuuden peittämä.

Inventointi 2017: Kohde oli ennallaan.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, yhteinen rajaus kohteiden 70-73 kanssa aikaisempien tutkimusten perusteella.

Kartta sivulla 55.

72. Nimisjärvi Niemeläniemi

Rekisteritiedot		**Paikkatiedot**	
Mj-rekisteri	7850100010	TM35-lehtijako	R4333R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3414 09, 12
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7155164 I: 489953
Tyypin tarkenne		N2000	Z 123 - 125 m
Ajoitus yleinen	Esihistoriallinen	Koordinaattiselite	MJ-rekisterin piste
Aiemmat löydöt	KM 33097:1-38		
Aiemmat tutkimukset	Esa Suominen koekaivaus 2001	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: MJ-rekisterin kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Nimisjärven kaakkoisrannalla, rantavyöhykkeellä. Asuipaikka-alue on peltoa ja metsikköistä niemeä.

Inventointi 2017: Kohde oli ennallaan.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, yhteinen rajaus kohteiden 70-73 kanssa aikaisempien tutkimusten perusteella.

Kartta sivulla 55.

73. Nimisjärvi Järventaka

Rekisteritiedot		**Paikkatiedot**	
Mj-rekisteri	785010011	TM35-lehtijako	R4333R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3414 09, 12
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7155354 I: 490043
Tyypin tarkenne		N2000	Z 123 - 125 m
Ajoitus yleinen	Esihistoriallinen	Koordinaattiselite	MJ-rekisterin piste
Aiemmat löydöt	KM 17313 KM 17944 KM 17946		
Aiemmat tutkimukset	A.O. Heikel kaivaus 1895 Julius Ailio kaivaus 1900 Hjalmar Appelgreen kaivaus 1990 A.M. Tallgreen kaivaus 1911 Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio inventointi 1969 Esa Suominen tarkastus 1987	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: MJ-rekisterin kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Nimisjärven kaakkoisrannalla, Järventaka-nimisen talon ympärillä ja sen kohdalla olevassa pienessä niemekkeessä. Vuoden 1987 tarkastuksessa havaitut asuinpaikkajäjet todettii pihan ja rannan välistä.

Inventointi 2017: Kohde oli ennallaan.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, yhteinen rajaus kohteiden 70-73 kanssa aikaisempien tutkimusten perusteella.

Kartta sivulla 55.

74. Nimisjärvi Välitalo

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	785010012	TM35-lehtijako	R4333R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3414 09,
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7155904 I: 489933
Tyypin tarkenne		N2000	Z 123 - 125 m
Ajoitus yleinen	Esihistoriallinen	Koordinaattiselite	MJ-rekisterin piste
Aiemmat löydöt	KM 17314 KM18853		
Aiemmat tutkimukset	Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio inventointi 1969 Esa Suominen tarkastus 1987	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: MJ-rekisterin kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Nimisjärven kaakkoisrannalla, Välitalo -nimisestä talosta noin 100 m kaakkoon, ranta-alueella.

Inventointi 2017: Kohde oli ennallaan. Pelto oli heinällä.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, rajaus.

Asuinpaikka kuvattu länteen.

Kartta sivulla 55.

75. Nimisjoki yläosa

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	785010021	TM35-lehtijako	R4333R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3414 12,
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7154694 I: 489873
Tyypin tarkenne	Lapinpadot	N2000	Z 122 m
Ajoitus yleinen	Ajoittamaton	Koordinaattiselite	MJ-rekisterin piste
Aiemmat löydöt			
Aiemmat tutkimukset	Esa Suominen tarkastus 1987	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: MJ-rekisterin kuvaus: Kivipato sijaitsee Nimijoen sillasta noin 150 m alaspäin. Kivistä tehdyn padon jäännöksiä on havaittavissa joen kohdalla.

Inventointi 2017: Vesi oli niin korkealla, ettei kohdetta voitu havaita. Myös kaikki muut Nimisjoen kohteet olivat veden alla.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, rajaus Mj-rekisterin mukaan.

Nimisjoki yläosa, padon kohta.

Nimisjoki kuvattu länteen, rantavyöhykkeellä oli noin 0,5 m vettä ja joensuussa myös tavallisesti kuivana pysyvät kankaat olivat veden alla johtuen siitä, että Jylhämän voimalaitoksen juoksutusta ei oltu vielä aloitettu.

76. Pirunkalliot

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	-	TM35-lehtijako	R4333L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3414 09,
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7147772I: 486546
Tyypin tarkenne	Avolouhokset	N2000	Z 138 m
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus
Aiemmat löydöt			
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

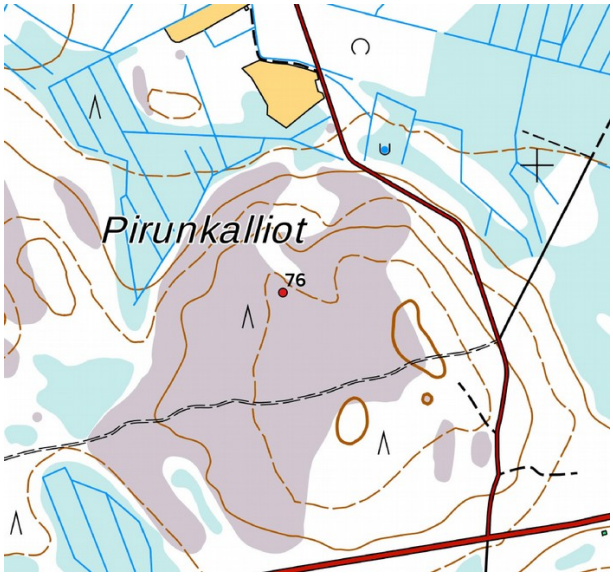
Kuvaus: Pirunkallion luoteisella lakialueella on useita pieniä avolouhoksia, jotka ovat kasvillisuuspeitteen takia huonosti havaittavissa. Yhden louhoksen vieressä on vielä kivipaaseja maastossa, vanhan valokuvan mukaan niitä oli vielä 30 vuotta sitten enemmän. Perimätiedon mukaan alueelta on louhittu 1700-luvulla Säräisniemen kirkon perustuskivet.
Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, piste.

Kivipaaseja louhoksen vieressä.

Avolouhoksen pohjoisreuna.

Kohde 76.

77. Sorsa

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	785010003	TM35-lehtijako	R4333L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3414 09,
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7147844 I: 480391
Tyypin tarkenne		N2000	Z 110 m
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	MJ-rekisterin piste
Aiemmat löydöt	KM 7769:5 KM 7828:1-2		
Aiemmat tutkimukset	Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio inventointi 1969	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

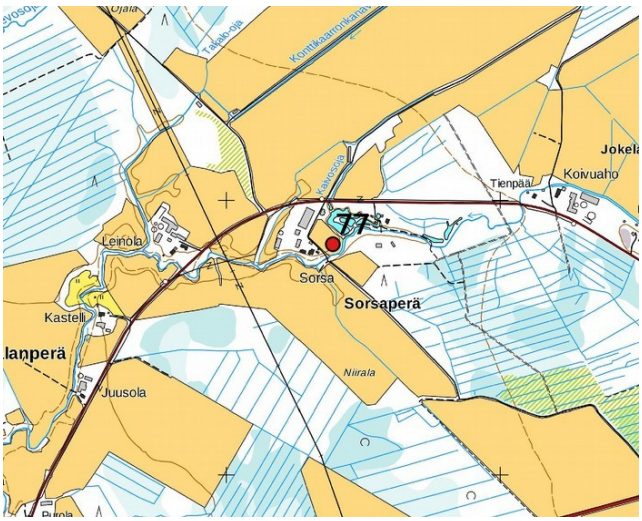
Kuvaus: MJ-rekisterin kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Jylhämän voimalaitoksesta noin 16 km lounaaseen, Sorsan talosta noin 120 m itään, Neittävänjoen molemmin puolin olevilla pelloilla.

Inventointi 2017: Kohde oli ennallaan; pellot olivat osittain laidunmaana, osittain pusikoituneet.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, piste.

Asuinpaikka kuvattuna etelään.

Kohde 77.

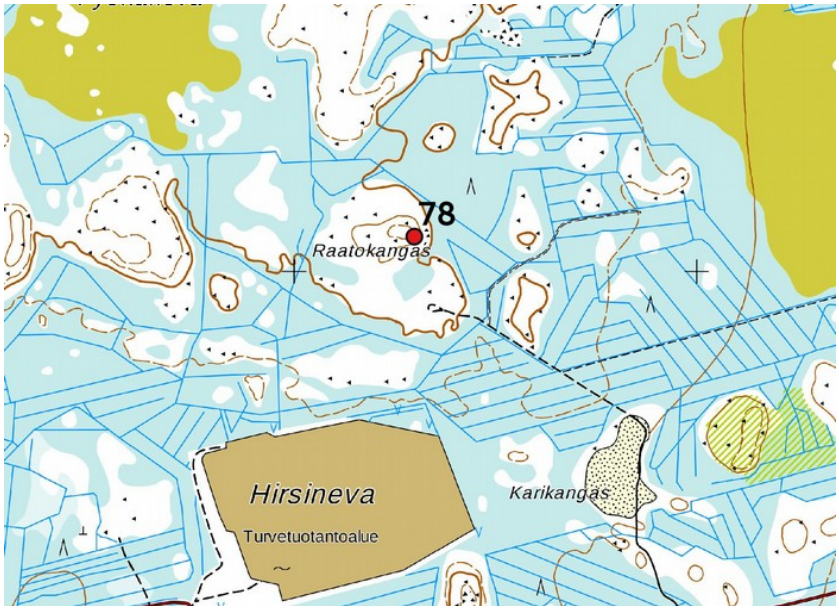
78. Raatokangas

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	785010003	TM35-lehtijako	R4331R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3414 06
Tyyppi	Kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7149087 I: 471300
Tyypin tarkenne	Röykkiöt	N2000	Z 127 m
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	MJ-rekisterin piste
Aiemmat löydöt			
Aiemmat tutkimukset	Esa Suominen tarkastus 1995	Inventointimenetelmät	

Kuvaus: MJ-rekisterin kuvaus: Kohde sijaitsee Veneheitosta Muhokselle johtavan tien länsipuolella, Pelson varavankilasta 4 km etelälounaaseen, Halkosaaren talosta 2,2 km luoteeseen. Kyseessä on parinsadan metrin läpimittainen, laajan suoalueen ympäröimä metsäsaareke. Maasto on hyvin kivikkoista. Korkein kohta on runsaat 10 m suota korkeammalla ja sijaitsee saarekkeen itäosassa. Se on suureksi osaksi paljasta kivikkoa ja kasvaa pienehköä mäntyä ja jonkin verran myös pihlajaa. Kaakkoisrinteen kivikossa, lähellä korkeinta kohtaa, on länsilounainen-itäkoillissuuntainen, vajaa 9 m pituinen kivilatomus, jonka koillispäässä on 2,5 m läpimittainen ja noin 1 m korkea kivikasa. Latomuksen lounaispäässä on kivikkoon kaivettu, vallin ympäröimä kuoppa, jota käytetään nykyisin nuotionpaikkana. Kivikasaa ja kuoppaa yhdistää 4 m pitkä ja noin 0,5 m korkea valli. Kivien koko vaihtelee nyrkin kokoisista noin 0,4 m läpimittaisiin. Rakennelman tarkoitus on epäselvä eikä mitään siihen liittyvää perimätietoa ole saatu selville. Rinnekivikossa, 28 m pohjoiseen rakennelmasta, on 2,5 m läpimittainen ja 0,7 m syvä kuoppa. Kyseessä voi olla jonkinlainen säilytyskuoppa.

Inventointi 2017: Kohdetta ei tarkastettu.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, rajaus Mj-rekisterin mukaan.

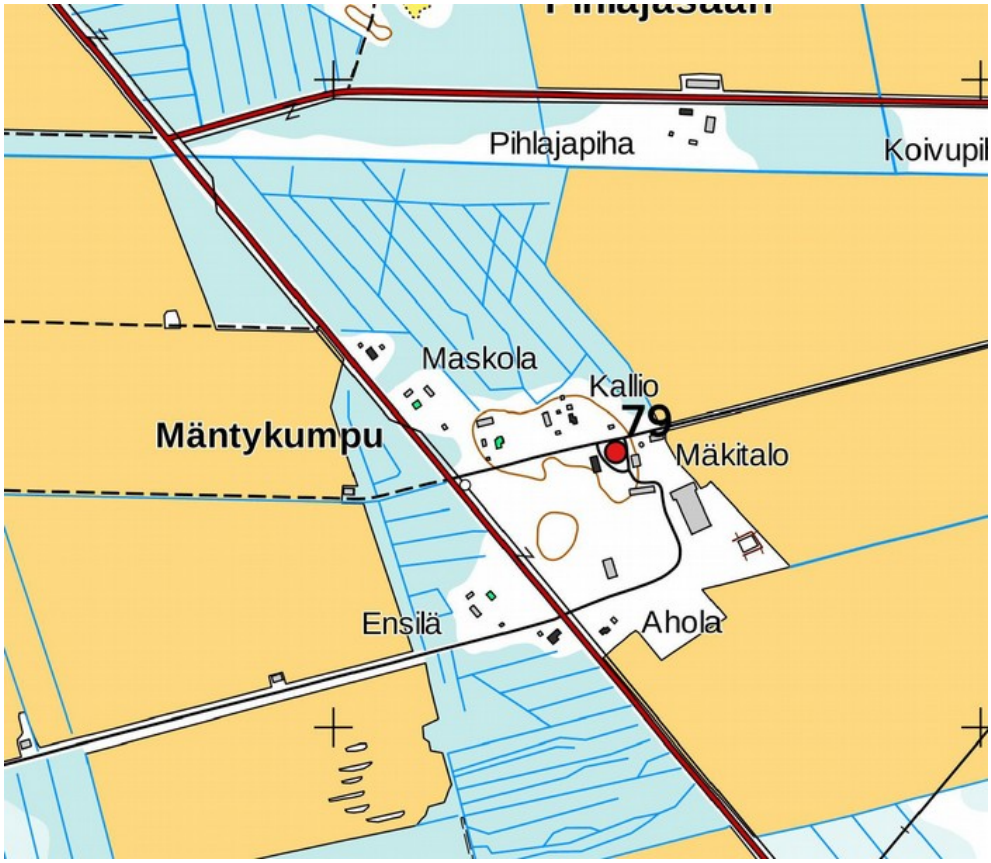

Kohde 78.

79. Mäntykumpu

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	785010002	TM35-lehtijako	R4331R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3414 06
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: : 7151426 I: 474439
Tyypin tarkenne		N2000	Z 115 m
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	MJ-rekisterin piste
Aiemmat löydöt	KM 11663:1-3		
Aiemmat tutkimukset	Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio inventointi 1969	Inventointimenetelmät	pintahavainnointi

Kuvaus: MJ-rekisterin kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Jylhämän voimalaitoksesta noin 17,8 km lounaaseen, Pelson maantien koillispuolella, Mäkitalon pihassa olevalla kumpareella. Asuinpaikkalöydöt ovat tulleet esille kasvimaata tehtäessä.
Inventointi 2017: Alue on talon pihamaata.

Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, piste.

Kohde 79.

80. Mustola

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	10000002531	TM35-lehtijako	R4331R
Laji	Tuhoutunut muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3414 06
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: : 7145078 I: 479407
Tyypin tarkenne	Raudanvalmistuspaikka	N2000	Z 107,5 m
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	MJ-rekisterin piste
Aiemmat löydöt			
Aiemmat tutkimukset	Esa Suominen tarkastus 1995	Inventointimenetelmät	pintahavainnointi

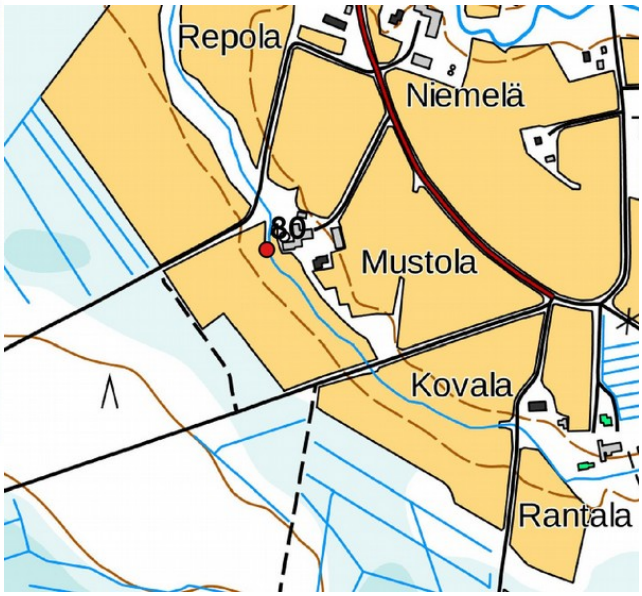
Kuvaus: MJ-rekisterin kuvaus: Kohde sijaitsee Veneheiton kylässä, Mustolan talon länsipuolitse virtaavan ojan länsipuolella, ojaan viettävässä melko jyrkässä rinteessä olevalla, pienellä peltojen ympäröimällä joutomaa-alueella. Paikalla on vierekkäin kaksi pienehköä tervahaudanpohjaa ja niiden välissä pieni, epämääräinen kuoppa. Rinteessä, turpeen alla, on suuria rautakuonan paloja. Kuonaa on lisäksi tervahautojen pohjoispuolella, tien reunassa. Kolmas tervahauta lienee tuhoutunut tienteon yhteydessä.

Inventointi 2017: Kohde on tuhoutunut, puron reunassa on tasaista peltoa.

Vaikutusten arviointi: ei merkintää.

Ortokuva alueesta.

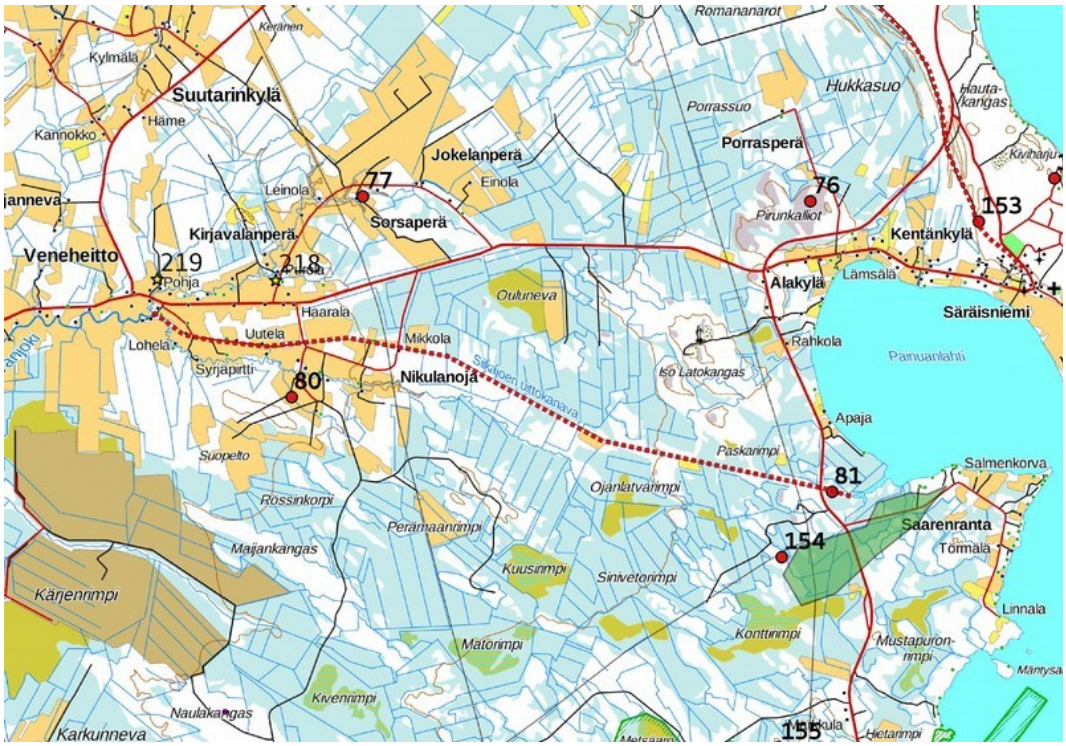

Kohde 80.

81. Siikajoen uittokanava

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4444L, R4333R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3414 05, 08
Tyyppi	Kulkuväylät	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7143774 I: 486845
Tyypin tarkenne	Kanavat	N2000	Z 105 -122
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Juoksutuspato Oulunjärven päässää
Aiemmat löydöt	Uusin aika		
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: MJ-rekisterin kuvaus: Oulujärven ja Siikajoen jokilatvan yhdistävän, noin 10 kilometrin pituisen kanavan rakennustyöt aloitettiin vuonna 1903, ja se valmistui vuonna 1907. Kanavaa käytettiin pääasiassa puun uittoon. Sen lähes ainoa käyttäjä oli Raahen Puutavaraosakeyhtiö. Kanavan Oulujärven puoleisessa päässä se on louhittu kallioon, mutta kulkee muilta osin enimmäkseen suoalueilla. Kanavan pohjassa on puulava ja reunat on vahvistettu. Pohjan leveys on noin 1,8 metriä, ja veden syvyys oli alun perin 0,6-0,8 m. Oulujärven puoleisessa päässä oli pato. Viimeiset uitot tehtiin vuonna 1926. Vielä vuonna 1929 kanavaa kunnostettiin, mutta se jäi tarpeettomana rappeutumaan, ja Oulujärven puoleinen pää suljettiin maapadolla. Kanavan näyttävimmät jäännökset sijaitsevat sen Oulujärven puoleisessa, kallioleikkauksia käsittävässä päässä. Kanavan sulku on jäänyt maantien alle. Puutavaraa uitettaessa, kanavan varrella oli miehiä keksineen ohjailemassa tukkeja. Uitto jatkui myös yöllä, jolloin kanavan varrelle sytytettiin öljylamppuja antamaan valoa uittomiehille. Oulujärven ja Siikajoen yhdistämistä kanavalla suunniteltiin jo 1600-luvulla, mutta rakentaminen osoittautui silloin liian vaativaksi.

Inventointi 2017: Kanava on parhaiten säilynyt Oulujärven päässä. Osa hirsikehikoista on vielä jäljellä, samoin juoksutuspato ja tien länsipuolelle kallioon louhittu linjaus. Veneheitolla on säilynyt ainoastaan yhtymäkohta Neittävänjokeen, muuten peltoalueilla kanava on sortunut sekä täytetty ja vain ojana havaittavissa.
Vaikutusten arviointi: sm-merkintä, linjaus.

Kanavan juoksutuspato.

Sortunut hirsiseinämä.

Sortunut ja umpeen kasvanut kanava peltoalueella.

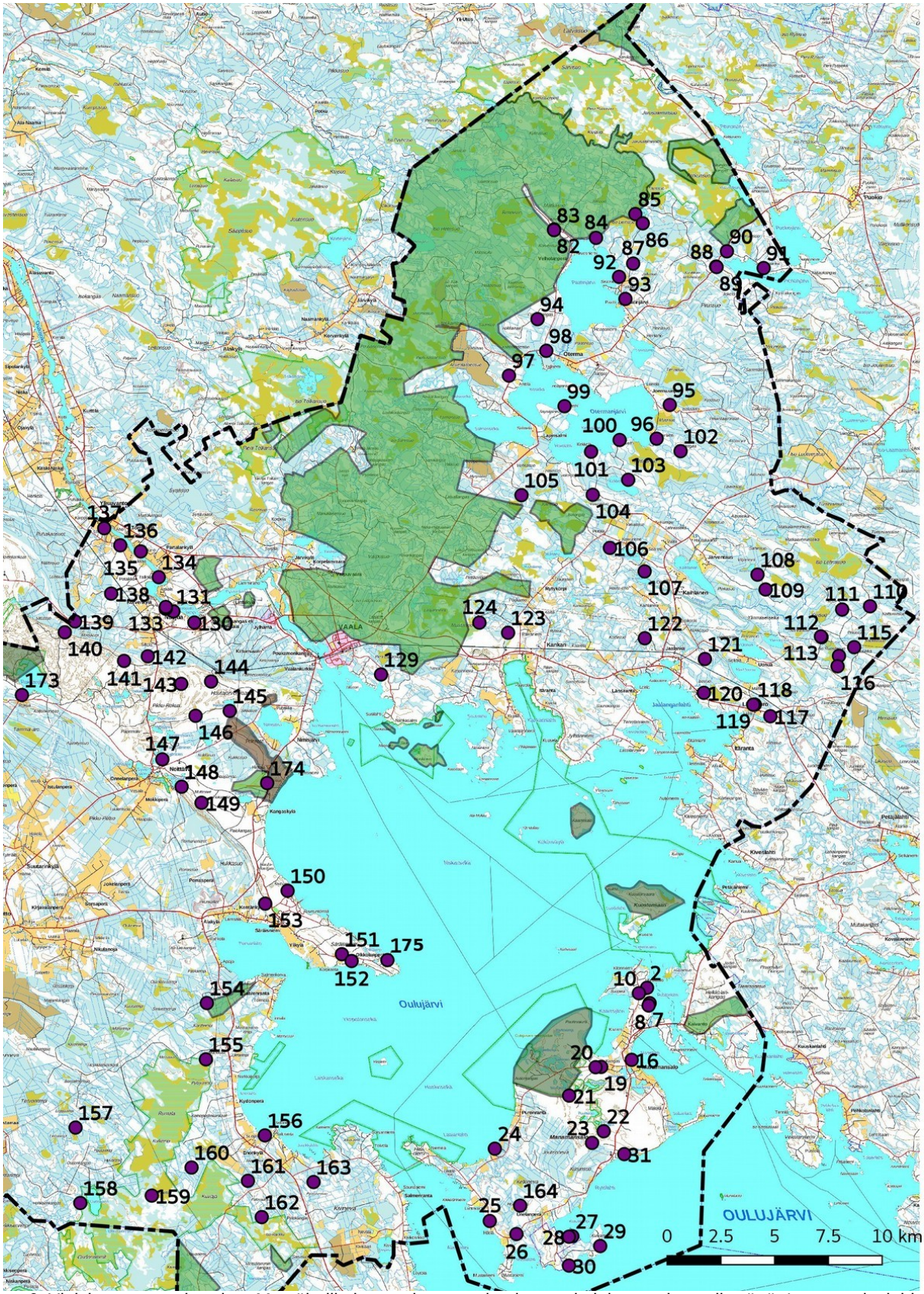
Veneheiton yhtymäkohta Neittävänjokeen. Osa hirsirakenteista on vielä säilynyt.

Lista tervahaudat:

id= kohdenumero

id,N,1	nimi,	Kuvaus	P:	I:
2	Rusila 2 tervahauta	Halkaisija 13 m	7143583	506615
7	Rusilanlahti 1 tervahauta	Halkaisija 10 m	7142871	506736
8	Rusilanlahti 2 tervahauta	Halkaisija 20 m	7142761	506690
10	Ahola Tervahauta	Halkaisija 16 m	7143331	506237
16	Martinlahti tervahauta	Halkaisija 19 m	7140235	505900
19	Kangas 1 tervahauta	Halkaisija 18 m	7139906	504484
20	Kangas 2 tervahauta	Halkaisija 17 m	7139894	504225
21	Poukeharju tervahauta	Halkaisija 20 m	7138575	502993
22	Harju 1 tervahauta	Halkaisija 18 m	7136916	504600
23	Harju 2 tervahauta	Halkaisija 12 m	7136377	504059
24	Ansaniemi tervahauta	Halkaisija 11 m	7136108	499540
25	Lehmilahti tervahauta	Halkaisija 16 m	7132747	499305
26	Honkakangas tervahauta	Halkaisija 15 m	7132142	500544
27	Humalaniemi 1 tervahauta	Halkaisija 11 m	7132040	503143
28	Humalanniemi 2 tervahauta	Halkaisija 9 m	7132018	502982
29	Kuivaniemi tervahauta	Halkaisija 15 m	7131585	504438
30	Lusikkaniemi tervahauta	Halkaisija 16 m	7130677	502985
31	Heikkilä tervahaudat	4 tervahautaa rivissä halkaisijat 18-22 m	7135856	505557
82	Kirveskangas tervahauta	Halkaisija 17 m	7178815	502291
83	Kirveskangas 2 tervapirtin kiuas	Mitat 2,5 x 2,1 x 0,6 m	7178786	502293
84	Kätkynaho tervahauta	Halkaisija 11 m	7178426	504243
85	Susilammenkangas 1 tervahauta	Halkaisija 16 m	7179532	506072
86	Susilammenkangas 2 tervahauta	Halkaisija 17 m	7179099	506415
87	Isoperkkiö tervahauta	Halkaisija 15 m	7177231	505969
88	Pienankangas 1 tervahauta	Halkaisija 18 m	7177092	509826
89	Pienankangas 2 tervapirtin jäännös	Kiukaan mitat 1,9 x 1,8 x 0,6 m, edessä pieni kellari(?)kuoppa	7177069	509847
90	Pienankangas 3 tervahauta	Halkaisija 16 m	7177801	510328
91	Pienanka tervahauta	Halkaisija 12 m	7177022	512036
92	Tupa-aho tervahauta	Halkaisija 14 m, mökin pihapiirissä	7176613	505313
93	Hautamännikkö tervahauta	Halkaisija 11 m, metsätöissä vaurioitunut	7175589	505609
94	Paatinkangas tervahauta	Halkaisija 18 m	7174649	501522
95	Joensuunperä tervahauta	Halkaisija 16 m	7170664	507673
96	Syväänlahti tervahauta	Halkaisija 15 m	7169096	507061
97	Kivikangas tervahauta	Halkaisija 15 m	7172023	500195
98	Karilehto tervahauta	Halkaisija 20 m, tien reunalla	7173177	501931
99	Nihinniemi tervahauta	Halkaisija 16 m	7170605	502780
100	Autioniemi tervahauta	Halkaisija 16 m	7169035	505340
101	Kekkola tervahauta	Halkaisija 12 m	7168489	504016
102	Kivikangas tervahauta	Halkaisija 15 m	7168513	508176
103	Lamminsivuselkä tervahauta	Halkaisija 16 m	7167186	505737
104	Kekkolanlammin sivuselkä tervahauta	Halkaisija 15 m	7166489	504092
105	Pinokangas tervahauta	Halkaisija 17 m	7166471	500777
106	Liskutinkangas tervahauta	Halkaisija 18 m	7164020	504887
107	Voudinaho tervahauta	Halkaisija 13 m	7162929	506503
108	Kiviaro 1 tervahauta	Halkaisija 22 m	7162778	511752
109	Kiviaro 2 tervahauta	Mitat 15 x 15 m neliönmuotoinen	7162089	512127
110	Välikangas tervahauta	Halkaisija 20 m	7161308	516984
111	Pitkänsuonkangas tervahauta	Halkaisija 17 m	7161156	515687
112	Iso Ruostesuo tervahauta	Halkaisija 17 m	7159871	514727
113	Iso Ruostesuo2 tervapirtin jäännös	Maaperustus 3,5 x 3,5 m, kiuas 1,7 x 1,6 x0,5 m, keskellä kuoppa	7159906	514698
114	Iso Ruostesuo 3 tervahauta	Halkaisija 15 m	7159003	515540
115	Turkkiselkä tervahauta	Mitat 14 x 14 , neliönmuotoinen	7159409	516246

116 Ruostekangas tervahauta	Halkaisija 16 m	7158521	515473
117 Liminpuro tervahauta	Halkaisija 14 m	7156199	512348
118 Pesäkangas 1 tervahauta	Halkaisija 19 m	7156741	511624
119 Pesäkangas 2 tervahauta	Halkaisija 20 m	7156735	511555
120 Kukkolankangas tervahauta	Halkaisija 16 m	7157287	509257
121 Palokangas tervahauta	Halkaisija 18 m	7158858	509305
122 Korpikoskenkangas tervahauta	Halkaisija 18 m	7159821	506511
123 Pirttikangas tervahauta	Halkaisija 13 m	7160078	500155
124 Mustasuo tervahauta	Halkaisija 16 m	7160548	498823
129 Juuvinoja tervahauta	Halkaisija 15 m	7158141	494251
130 Kääriänkangas tervahaudat	3 tervahautaa rykelmässä, halkaisijat 13, 15 ja 16 m	7160551	485573
131 Nuojua 1 tervahauta	Halkaisija 12 m	7161068	484594
132 Nuojua 2 tervahauta	Halkaisija 14 m	7161195	484240
133 Nuojua 3 tervahauta	Halkaisija 15 m	7161276	484243
134 Talliniemi tervahauta	Halkaisija 16 m	7162661	483913
135 Ylitalo tervahauta	Halkaisija 18 m	7163856	483078
136 Polvi tervahauta	Halkaisija 12 m	7164139	482127
137 Tervaniemi tervahauta	Halkaisija 16 m	7164936	481381
138 Intoniemenkorpi tervahauta	Halkaisija 17 m	7161898	481704
139 Siirasoja 2 tervahauta	Halkaisija 15 m	7160605	480023
140 Siirasoja 2 tervahauta	Halkaisija 12 m	7160097	479546
141 Valkiaisensuo tervahauta	Halkaisija 9 m	7158770	482302
142 Valkiaisojatervahauta	Halkaisija 14 m, pitkä halssi	7158985	483406
143 Torakkavaara P tervahauta	Halkaisija 18 m	7157705	484960
144 Santamäki tervahauta	Halkaisija 18 m	7157814	486350
145 Hautajärvi tervahauta	Halkaisija 21 m	7156446	487216
146 Tamma-aro tervahauta	Halkaisija 17 m	7156219	485628
147 Hautala tervahauta	Halkaisija 13 m	7154198	484081
148 Järvenpää tervahauta	Halkaisija 19 m	7152924	484977
149 Tiukumäki tervahauta	Halkaisija 17 m	7152179	485906
150 Säräisniemi Kiviharju tervahauta	Halkaisija 15 m	7148089	489905
151 Olkkolanperä tervahaudat	2 tervahautaa vierekkäin, halkaisijat 19 ja 18 m	7145144	492428
152 Merilä tervahauta	Halkaisija 16 m	7144827	492880
175 Äpätti tervahauta	Halkaisija 15 m	7144868	494546
153 Säräisniemi länsi tervahauta	Halkaisija 10 m	7147493	488864
154 Hautakangas tervahauta	Halkaisija 20 m	7142875	486152
155 Hautakangas tervahauta	Halkaisija 21 m	7140258	486107
156 Ojaranta tervahauta	Halkaisija 16 m	7136725	488850
157 Hautakangas tervahauta	Halkaisija 13 m	7137088	480044
158 Vahanahudankangas tervahauta	Halkaisija 18 m	7133585	480267
159 Humulankoivikko tervahauta	Halkaisija 17 m	7133929	483590
160 Sikokaarto tervahauta	Halkaisija 17 m	7135233	485441
161 Aidaskangas tervahauta	Halkaisija 14 m	7134616	488058
162 Tupakangas tervahauta	Halkaisija 18 m	7132930	488702
163 Pyöräisen hautakangas tervahauta	Halkaisija 21 m	7134559	491113
164 Unelanperä tervahaudat	2 tervahauta halk. 16 ja 15 m	7133462	500716
173 Rokua tervahaudat	2 tervahautaa vierekkäin, halkaisijat 18 ja 18 m	7157186	477555
174 Lentokenttä tervahaudat	2 tervahautaa vierekkäin, halkaisijat 17 ja 18 m	7153093	488954

Kartta 6. Yleiskartta, tervahaudat. Metsähallituksen talousmetsien inventointialue vaalean vihreänä, Luontopalveluiden inventointialueet (Rokua ja Vaalan lentokenttä 2007 ja Oulujärven retkeilyalue 2015) harmaanvihreänä, Nimisjärven inventointi M. Lavento ja E. Suominen 2005 ruskeana. Maanmittauslaitoksen maastokarttarasteri 1:50 000, 10/2017.

Kuvia tervahaudoista

Kohde 24 Ansaniemi tervahauta

Kohde 30 Lusikkaniemi tervahauta

Kohde 88 Pienankangas tervahauta

Kohde 89 Pienankangas 2 tervapirtin jäännös

Kode 134 Taliniemen tervahauta

Kohde 141 Valkaisensuo tervahauta

Kohde 146 Tamma-aro tervahauta

Kohde 148 Järvenpää tervahauta

Kohde 153 Säräisniemi länsi tervahauta

Kohde 174 Lentokenttä tervahaudat

Kulttuuriperintökohteet

165. Pöppölä 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	R5112L
Laji	Kulttuuriperintökohteet	Vanha yleislehtijako	3441 01
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7162677 I: 508333
Tyypin tarkenne	navetat	N2000	Z 138
Ajoitus yleinen	Uusin aika	Koordinaattiselite	GPS-mittaus
Aiemmat löydöt			
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

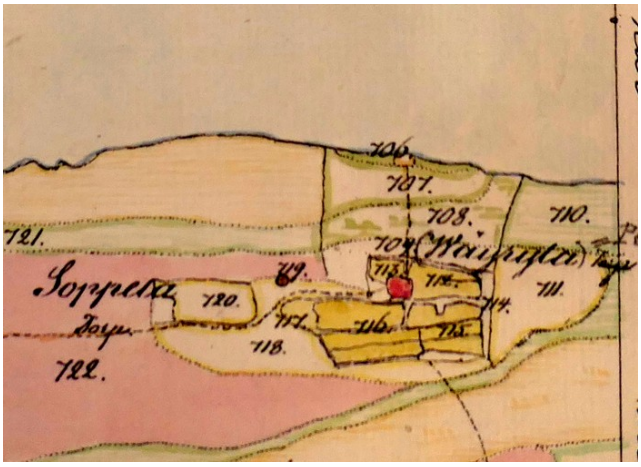
Kuvaus: Pöppölän päärakennuksesta n. 100 luoteeseen on komea kylmämuurattu navetan kivijalka, mitat n. 9 x 5,5 m, korkeus vajaa metri. Vuoden 1859 uusjaon kartalle on merkitty rakennus suunnilleen sen kohdalle.
Vaikutusten arviointi: s-merkintä.

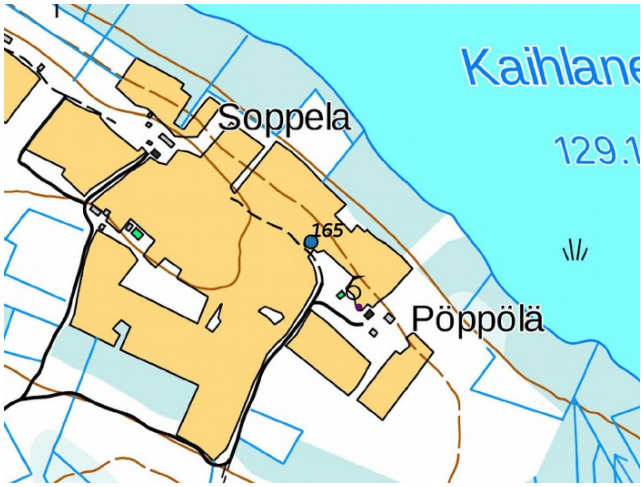
Kuva luoteeseen.

Kuva pohjoiseen.

Ote v. 1859 uusjaon kartasta. Rakennuksen merkintä on nro 179.

Kohde 165.

166. Tervolanniemi

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	R5111L
Laji	Kulttuuriperintökohteet	Vanha yleislehtijako	3432 03
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7155730 I: 506958
Tyypin tarkenne	heinäladot	N2000	Z 125
Ajoitus yleinen	Uusin aika	Koordinaattiselite	GPS-mittaus
Aiemmat löydöt			
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Vanhan rantaniityn koillispuolella paikallistien vieressä on katoltaan sortunut heinälato, mitat 4,5 x 4,5 m. Ulospäin kaartavista seinistä on 8-9 riukukertaa jäljellä, oviaukko on ehjä.

Vaikutusten arvio: Ei merkintää, kohde on lahoamassa lähivuosina.

Kuva lounaaseen.

Kohde 166.

167. Lassilanniemi

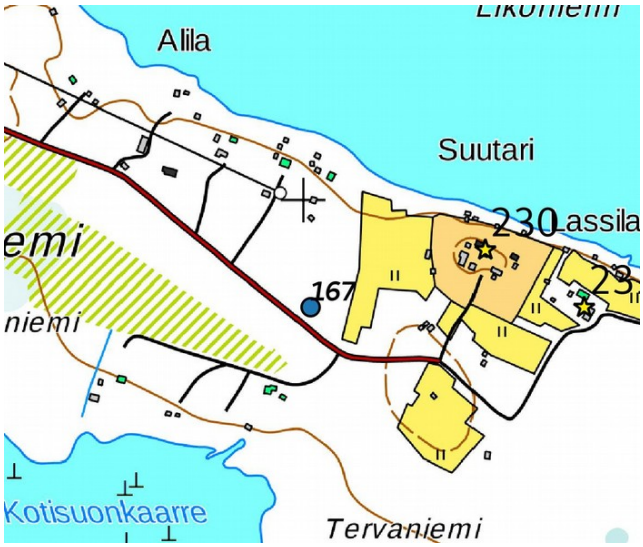
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	R5111L
Laji	Kulttuuriperintökohteet	Vanha yleislehtijako	3432 03
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7155730 I: 506958
Tyypin tarkenne	heinäladot	N2000	Z 125
Ajoitus yleinen	Uusin aika	Koordinaattiselite	GPS-mittaus
Aiemmat löydöt			
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Vanhalla metsittyneellä peltoalueella on katoltaan sortunut heinälato, mitat 4,5 x 4,5 m. Seinistä on 10-12 hirsikertaa jäljellä, oviaukko on ehjä.

Vaikutusten arvio: Ei merkintää, kohde on lahoamassa lähivuosina.

Kuva koilliseen.

Kohde 167.

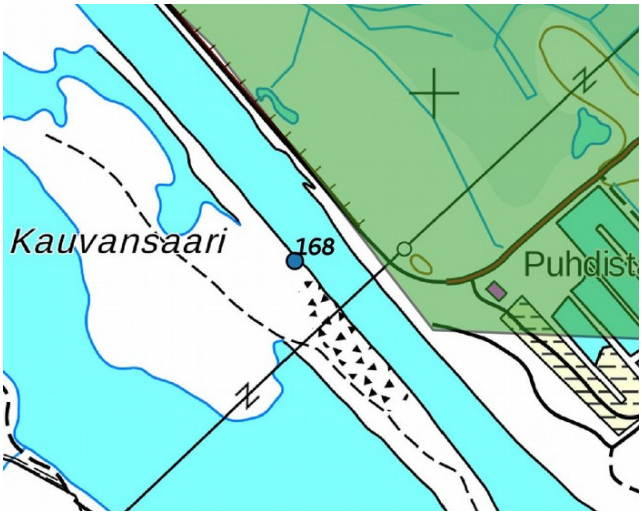
168. Iso Kauvansaari

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	R4334R
Laji	Kulttuuriperintökohteet	Vanha yleislehtijako	3423 10
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7159800 I: 490833
Tyypin tarkenne	venelaiturit	N2000	Z 122
Ajoitus yleinen	Uusin aika	Koordinaattiselite	GPS-mittaus
Aiemmat löydöt			
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Ison Kauvansaaren koillisrannalla on vanhan laiturin jäänteet, pystyssä siitä on vielä 9 osittain lahonnutta paksua puutolppaa, jotka muodostavat seinämän, niiden luoteispuolella on veden rajassa näkyvissä osia kiviperustuksesta.

Vaikutusten arvio: s-merkintä.

169. Säräisniemen kirkko

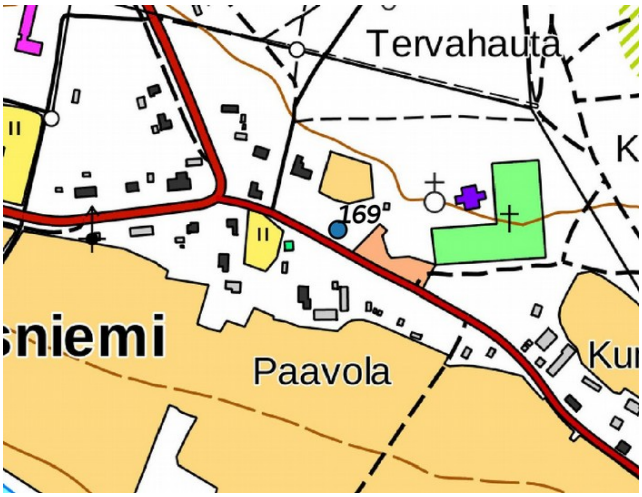
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	R4333R
Laji	Kulttuuriperintökohteet	Vanha yleislehtijako	3423 09
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat , rakennuksen perustukset	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7146534 I: 489759
Tyypin tarkenne	kellarit	N2000	Z 129
Ajoitus yleinen	Uusin aika	Koordinaattiselite	GPS-mittaus
Aiemmat löydöt			
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Säräisniemen kirkon pihan länsiosassa on kumpuna erottuva n. 7 x 6 metrin kokoinen maaperustus, jonka keskellä on n. 3,5 x 3 m kokoinen kellarikuoppa. Kyseessä voi olla iso maakellari tai todennäköisemmin rakennuksen perustus; asian selvitys vaatisi mahdollisesti koekaivauksen.

Vaikutusten arvio: s-merkintä.

Kuva koilliseen.

Kohde 169.

170. Nimisjärvi

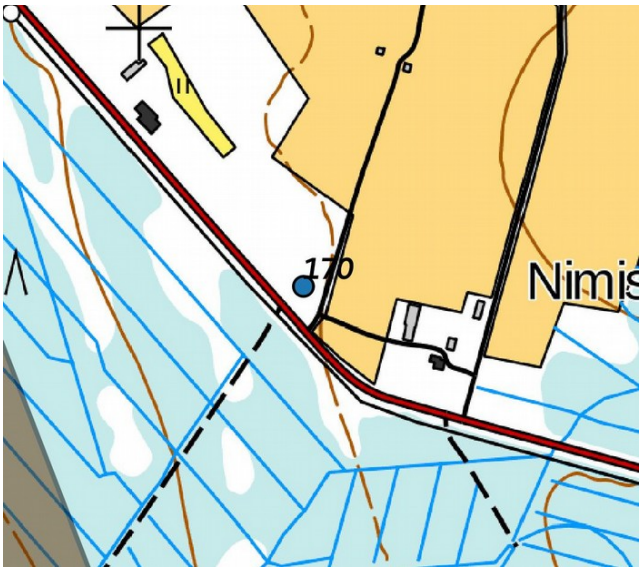
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	R4334R
Laji	Kulttuuriperintökohteet	Vanha yleislehtijako	3424 10
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7154763 I: 489151
Tyypin tarkenne	heinäladot	N2000	Z 125
Ajoitus yleinen	Uusin aika	Koordinaattiselite	GPS-mittaus
Aiemmat löydöt			
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Vanhalla metsittyneellä peltoalueella on sortunut heinälato, mitat 4,5 x 4,5 m. Seinistä on 17-19 riukukertaa jäljellä, oviaukko on ehjä.

Vaikutusten arvio: Ei merkintää, kohde on lahoamassa lähivuosina.

Kuva koilliseen.

Kohde 170.

171. Ojaranta

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4444R
Laji	Kulttuuriperintökohteet	Vanha yleislehtijako	3414 07
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7136685 I: 489078
Tyypin tarkenne	maakellarit	N2000	Z 127
Ajoitus yleinen	Uusin aika	Koordinaattiselite	GPS-mittaus
Aiemmat löydöt			
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Vanhalla metsittyneellä peltoalueella on maakellarin kivistä tehty perustus, se on kooltaan n. 4,5 x 4,5 m ja korkeus on n. 0,7 m. Kellarikuopan mitat ovat n. 3 x 3 m, syvyys > 1 m, kuopassa on metalliromua.

Vaikutusten arvio: s-merkintä

Kuva koilliseen.

Kohteet 171 ja 172.

172. Metsärinne

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4444R
Laji	Kulttuuriperintökohteet	Vanha yleislehtijako	3414 07
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7136583 I: 489117
Tyypin tarkenne	viljelysrauniot	N2000	Z 130
Ajoitus yleinen	Uusin aika	Koordinaattiselite	GPS-mittaus
Aiemmat löydöt			
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Vanhalla metsittyneellä peltoalueella on 3 viljelysröykkiötä, mitat 3,5 – 4,5 x 2,5 – 3 m, korkeus 0,5 – 0,7 m. Alueella kasvaa yli 80 vuotta vanhaa mäntymetsää.

Vaikutusten arvio: s-merkintä.

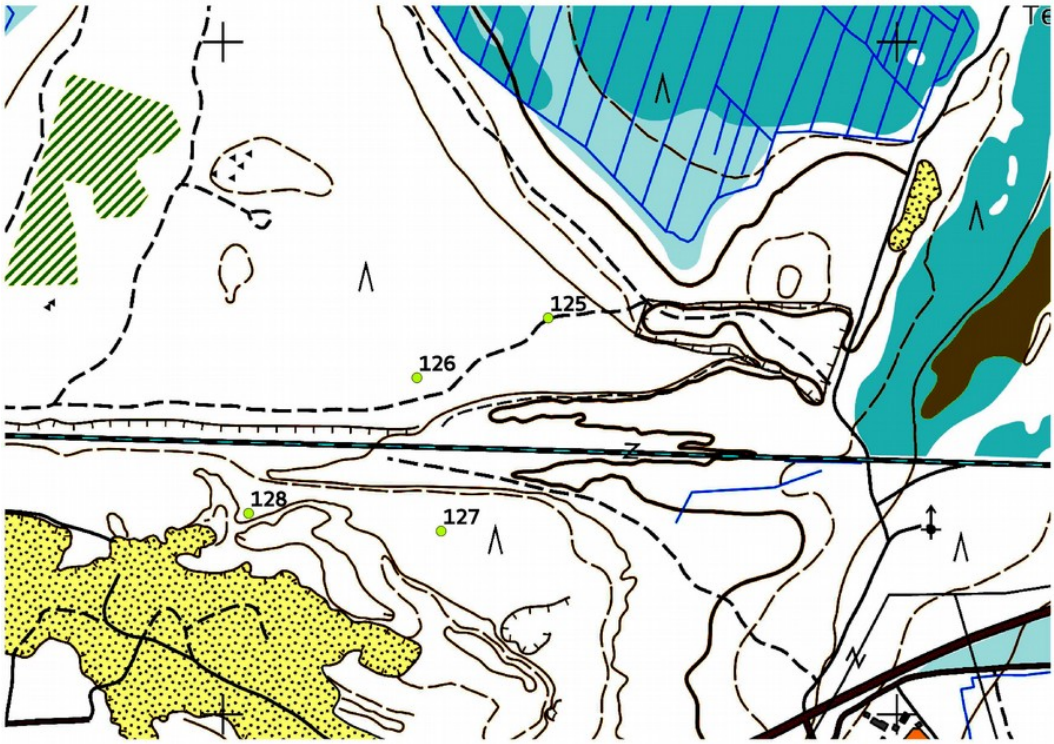

Pohjoisimmat röykkiöt kuvattu luoteeseen.

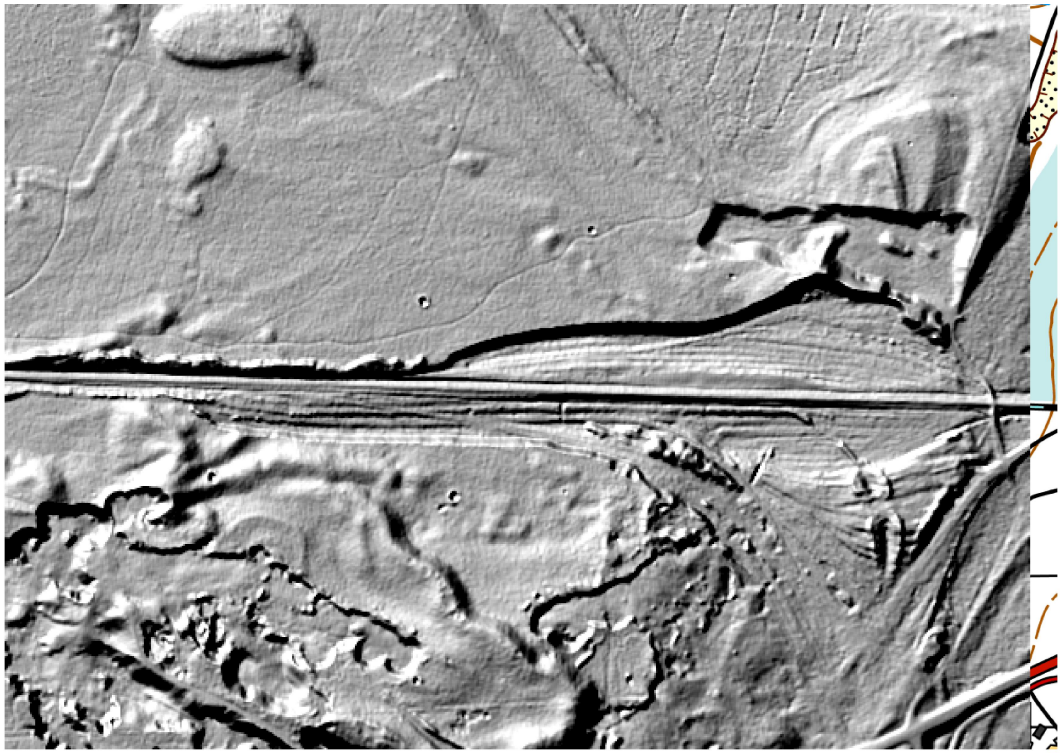
Kartta sivulla 82.

Muut havainnot

Jälkiä talvisodanaikaisista lentopommituksista, joilla yritettiin katkaista rautatieyhteys Oulu – Kajaani. Kohteeksi on merkitty isot pommikraatterit radan lähellä (nro:t 125- 128). Alueella on pienempiä kuoppia, niiden osalta kyseessä voi olla myös räjäyttämättömät pommit.
Kohteiden koordinaatit on toimitettu paikkatietona tilaajille, niitä ei merkitty raporttiin.

Kohteet 125-128, yli 10 metrin kokoiset pommikraatterit.

MML:n laserkeilausaineistoon perustava vinovalovarjoste 11/2017 mk 1:10 000. Isot kraatterit näkyvät pyöreinä ympyröinä.

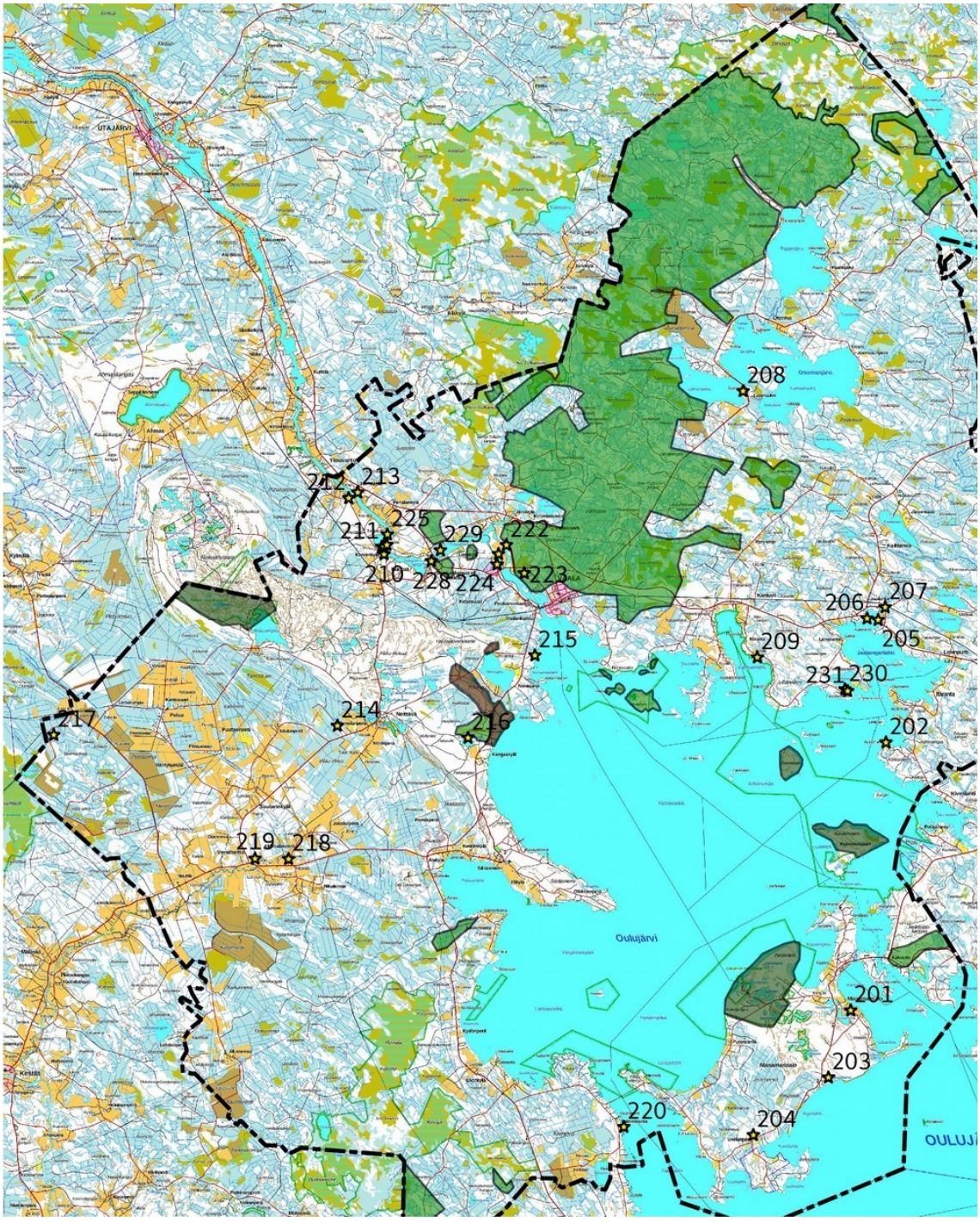
Pommikraatteri 125.

Pommikraatteri 126.

Löytöpaikat

Seuraavat löytöpaikat tarkastettiin maastossa. Kohteissa ei missään havaittu merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä. Osan löytöpaikkojen sijaintitiedot olivat myös epävarmoja.

Kartta 7. Yleiskartta löytöpaikat. Metsähallituksen talousmetsien inventointialue vaalean vihreänä, Luontopalveluiden inventointialueet (Rokua ja Vaalan lentokenttä 2007 ja Oulujärven retkeilyalue 2015) harmaanvihreänä, Nimisjärven inventointi M. Lavento ja E. Suominen 2005 ruskeana. Maanmittauslaitoksen maastokarttarasteri 1:50 000, 10/2017.

Alla muinaisjäännösrekisterin tiedot ja kuvaukset.

201 Heikka kivikautinen löytöpaikka, tunnus 1000030596 p 7152350 i 508240 z 133
Km 2302:1 tasataltta; sijainti epävarma. Tutk. M.Mustakallio ja L. Tomanterä inv. 1969.

202 Autioniemi kivikautinen löytöpaikka, tunnus 1000030596 p 7139320 i 506525 z 127
Km 11184 poikkikirves; sijainti epävarma. Tutk. M.Mustakallio ja L. Tomanterä inv. 1969.

203 Manamansalo Harju kivikautinen löytöpaikka, tunnus 1000030592 (p 7136050 i 505435 z 130)
Kaksi kiviesinettä, tarkka löytöpaikka ei tiedossa. Tutk. M.Mustakallio ja L. Tomanterä inv. 1969.

204 Unela kivikautinen löytöpaikka, tunnus 1000030605 p 7133362 i 501788 z 125
Km 11033 kiviesine; sijainti epävarma. Tutk. M.Mustakallio ja L. Tomanterä inv. 1969.

205 Jaalanka Leinola kivikautinen löytöpaikka, tunnus 1000030600; p 7158310, i 507860 z 128
Tasataltta, olinpaikka ei tiedossa, sijainti epävarma. Tutk. M.Mustakallio ja L. Tomanterä inv. 1969.

206 Jaalanka Takalo kivikautinen löytöpaikka, tunnus 1000030597; p 7158385 i 507321 z n. 126
Km 17979 kivitaltta, tarkka löytöpaikka ei tiedossa. Tutk. M.Mustakallio ja L. Tomanterä inv. 1969.

207 Jaakola kivikautinen löytöpaikka, tunnus 1000030593; p 7158930 i 508200, z 127
Tutk. M.Mustakallio ja L. Tomanterä inv. 1969.
Mj-rekisterin kuvaus: Jaalangan Leinosenlahteen laskevan Aittojoen suupuolessa olevasta noin 400 metriä pitkän Leinosenkosken pohjalta on löydetty kolme kiviesinettä (KM 7769:1-3)
Kyseessä voi olla myös uhripaikka - joistakin koskista on löydetty jopa suurikin määrä eri-ikäisiä kiviesineitä (esim. Perhon Kellokoskelta ja Reisjärven Kalajankoskelta)

208 Salmela kivikautinen löytöpaikka. Tunnus 1000030594; p 7169450 i 501300 z n. 145
KM 10265. Tarkka löytöpaikka ei ole tiedossa. Tutk. M.Mustakallio ja L. Tomanterä inv. 1969.

209 Vuokko löytöpaikka. Tunnus 1000030598; p 7156480 i 501975, z n. 125
Rannasta noin 15 metrin päässä polulta on löydetty hioin (PPM 3494?) Tutk. M.Mustakallio ja L. Tomanterä inv. 1969. Alue on tiheän metsikön peittämä.

210 Niska Myllylä kivikautinen löytöpaikka. Tunnus 1000030612; p 7161511 i 483835 z n. 105
Hävinneen Myllylän pellosta on löydetty kiviesine KM 2508:37. Paikalta on myös maininta hukkuneesta kiviesineestä. Tutk. M.Mustakallio ja L. Tomanterä inv. 1969.

211 Kurensaari kivikautinen löytöpaikka. Tunnus 1000030613; p 7161865 i 483720 z n. 100
Pieni saari on ainakin osin voimalaitosrakentamisen muokkaama. Saaresta on tasataltta ja tuura (KM 2508:38-39) Snellman 1887, s. 21-22. Taloa rakennettaessa on pihalta löytynyt pohjalainen tasataltta (1969/Venetheiton kansakoulu).

212 Niska Polvi kivikautinen löytöpaikka. Tunnus 1000030610 p 7164239 i 482114 z n. 97
Talon pellosta mainitaan löytyneeksi KM 2508:29 (Snellman 1887, s. 19). Tutk. M.Mustakallio ja L. Tomanterä inv. 1969.

213 Niska Kukko-oja kivikautinen löytöpaikka. Tunnus 1000030609 p 7164520 i 482555 z n 96.
Kukko-Ojan pellosta on löydetty kiviesine KM 2508:22 (Snellman 1887, s. 19, kuva 21).
Tutk. M.Mustakallio ja L. Tomanterä inv. 1969.

214 Koivisto kivikautinen löytöpaikka. Tunnus 1000030515, p 7153164 i 481566 z n. 130
Koiviston (ent. Puro, ns. halmekaarto) tilan rakennuksia ei enää (2017) ole ja alue on peltoa.
Tasataltan (KM 2378:5) tarkkaa löytöpaikkaa ei tiedetä. Kohdetta ei ole tarkastettu.
Tutk. M.Mustakallio ja L. Tomanterä inv. 1969.

215 Hietalahti kivikautinen löytöpaikka tunnus 785040002; P: 7156564 I: 491172 z n. 122

Kiviesineen katkelma (KM) on löytynyt Oulujärven luoteisosasta, Nimisjärven Hietalahdesta, rantakivikosta lasten leikeissä.

216 Kalettomaa kivikautinen löytöpaikka. Tunnus 1000030601; p 7152600 i 487925 z n. 125
Vuoden 1969 tietojen mukaan Neittävän kansakoululla ollut kiviesine (nro 6) on löydetty jo tuolloin puretun Piiparin talon (tilanro 9:3) läheiseltä pellolta sitä kynnettäessä. Tutk. M.Mustakallio ja L. Tomanterä inv. 1969.

217 Tuulisuo kivikautinen löytöpaikka Tunnus 1000030604, p 7152715 i 467771 z n. 147
Halmetsalon talosta noin 1400 metriä länteen ja Perttusenkankaan saunasta (kämpästä) Tuulisuolle päin (lännen suuntaan) noin 50 metriä on löydetty kiviesine (KM 17376) suomudan ja pohjakivennäismaan rajalta 70 cm:n syvyydestä. Ei tarkastettu maastossa.

218 Venetheitto Mäkelä kivikautinen löytöpaikka. Tunnus 1000030602, p 7146680 i 479190
Taloa rakennettaessa on pihalta löytynyt pohjalainen tasataltta (1969/Venetheiton kansakoulu)
Tutk. M.Mustakallio ja L. Tomanterä inv. 1969.

219 Venetheitto Pohja kivikautinen löytöpaikka. Tunnus 785010001, p 7146697 i 477558
Kivitaltan KM 3862:5 tarkka löytöpaikka ei ole tiedossa. Pihapiiristä luoteeseen ojan länsipuolelta on löytynyt hukkaantunut reikäkivi. Tutk. M.Mustakallio ja L. Tomanterä inv. 1969.

220 Alasalmi kivikautinen löytöpaikka. Tunnus 1000030513 (P: 7133650 I: 495495)
Vuonna 1874 kokoelmiin toimitettu tasataltta KM 1587 on todennäköisesti löydetty nykyisen Alassalmen (pitäjänkartalla Alasalmi) talon alueelta. Kohdetta ei ole maastossa tarkastettu.

221 Iloniemi kivikautinen löytöpaikka (Ilosniemi) tunnus 1000031297 p 7161521 i 489392
Paikalta löydetty kivikirves (PPM 4310). Ei havaintoja asuinpaikasta vuonna 1969.
Tutk. M.Mustakallio ja L. Tomanterä inv. 1969.

222 Jyrkkä kivikautinen löytöpaikka, tunnus 10000031298, p 7161961 i 489792
Kourutaltta (PPM 4310:2) löydetty Jyrkän talosta noin 200 metriä luoteeseen peltoaukean itä-koillisreunalta. Ei havaintoja asuinpaikasta vuonna 1969. Tutk. M.Mustakallio ja L. Tomanterä inv. 1969.

223 Kolehmainen kivikautinen löytöpaikka tunnus 785040001, p 7160601 i 490672
Kivikirveen/-taltan (KM 30271) löytöpaikka sijaitsee Oulujoen itärannalla, Kolehmainen-nimisen tilan alueella. Esineen tarkempi löytöpaikka ei ole tiedossa. Esineen on lahjoittanut Kansallismuseon kokoelmiin Helmi Hiitola, joka oli löytänyt taltan vanhempiensa jäämistöstä. Helmi Hiitola arvelee esineen löytyneen joskus 1930-luvulla kotitilansa alueelta. Kyseessä ilmeisesti sama Kolehmainen, joka mainitaan mahdollisena kivikautisena asuinpaikkana vuoden 1969 inventoinnissa. Löytöjen mainitaan olevan talon peltojen sittemmin metsittyneeltä kaakkoiskulmalta (koordinaatit yllä)
Tutk. M.Mustakallio ja L. Tomanterä inv. 1969.

224 Uutela kivikautinen löytöpaikka, tunnus 10000031290, p 7161001 i 489332
Uutelan tila (2:63) on nykyisin (1969) Oulujoki Oy:n ulkomuseoaluetta ja metsittynyttä peltoa.
Alueelta on kaksi kiviesinettä: KM 4082:10-11. Tarkka löytöpaikka ei ole tiedossa.
Tutk. M.Mustakallio ja L. Tomanterä inv. 1969.

225 Perttula kivikautinen löytöpaikka, tunnus 10000031288, p 7162481 i 483985
Talliniemestä Perttulan pellosta on kaksi kiviesinettä: KM 3041:4 ja KM 3671:2. Lisäksi on maininta yhdestä mahdollisesta esineestä. Kohteesta olevat esinelöydöt voivat viitata asuinpaikkaan, mutta esinelöytöjen lisäksi alueelta ei ole muita havaintoja. Vuonna 1969 vain osa pelloista ollut avoimena.
Tutk. M.Mustakallio ja L. Tomanterä inv. 1969.
Inventoinnissa 2017 pellot olivat heinällä.

226 Mikkola kivikautinen löytöpaikka, tunnus 10000031295, p 7161861 I: 483815
Askolanniemen lounaisosaan kaivetun kanavan koillisrannalta löydetty pellonojaa kaivettaessa kivituura (KM 11010:1) 20 cm:n syvyydestä vuonna 1935. Vuonna 1969 ei havaittu merkkejä asuinpaikasta. Tutk. M.Mustakallio ja L. Tomanterä inv. 1969.

227Askola kivikautinen löytöpaikka, tunnus 10000031294, p 7161961 I: 483965
Askolan pellosta löydetty kiviesine KM 2508:40. Vuonna 1969 pellot osin tarkastettu tuloksetta.
Tutk. M.Mustakallio ja L. Tomanterä inv. 1969.

228 Nuojuankoski kivikautinen löytöpaikka, tunnus 10000031300, p 7161171 i 486134 .
Nuojuan voimalaitoksen padon alapuolelta löydetty kiviesine (PPM 4684:9). Alue tuhoutunut.
Tutk. M.Mustakallio ja L. Tomanterä inv. 1969.

229 Koveronkoski rautakautinen löytöpaikka, tunnus 10000031291, p 7161799 i 486682 ,
Vuonna 1825 Koveronkoskesta kanavankaivutöiden yhteydessä on löydetty hopeinen kaularengas KM 150. Tuon jälkeen alue on muuttunut eikä tarkkaa löytöpaikkaa tunneta.
Tutk. M.Mustakallio ja L. Tomanterä inv. 1969.

230 Lassilaniemi Lassila kivikautinen löytöpaikka, tunnus 10000031304 p 7154944 i 506246
Tuuran KM 17976 löytöpaikka on noin 100 metriä päärakennuksesta lounaaseen
Tutk. M.Mustakallio ja L. Tomanterä inv. 1969.

231 Lassilanniemi Niemelä kivikautinen löytöpaikka, tunnus 10000031305, p 7154854 I: 506376
Lassilanniemen Niemelästä on löydetty hukkaantunut kourutaltta. Löytöpaikka on rantapellon reunassa päärakennuksesta noin 30 m itäkaakkoon. Pihalle kaivoa tehtäessä kerrotaan paljastuneen kiuas noin 1 metrin syvyydestä.
Tutk. M.Mustakallio ja L. Tomanterä inv. 1969.